

Adresse: N - 7760 Snasa
Telefon: +47. 74 13 80 00
Telefax: +47. 74 13 80 01
Mobiltelefon: +47. 91 81 93 66
E-mail: saemien.sijte@n2.no
Org.nummer NO970 555 951MVA

SAEMIEN SIJTE

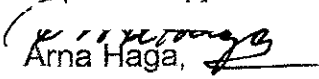
Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Dato: 24.02.04

Ad brev om etablering av Norsk bergkunstmuseum, "Bølareinens rike" m.m.

Saemien Sijte har mottatt dine brev om saken, og styret vil svare så snart
Sametingets miljø- og kulturvernavdeling for det sørsamiske området har gjort ferdig
sin uttalelse til deg.

Med hilsen ..


Arna Haga,
Daglig leder

Adresse: N - 7760 Snåsa
Telefon: +47. 74 13 80 00
Telefax: +47. 74 13 80 01
Mobiltelefon: +47. 91 81 93 66
E-mail: saemien-sijte@snasa.no
Org.nummer NO970 555 951MVA

Rune Molnes,
Postboks 59 Manglerud,
0612 Oslo

Dato: 08.03.04

Bergkunst i Sameland. Spørsmål vedrørende animisme i forbindelse med bygging av bergkunstmuseum på Lerefald i Nord-Trøndelag

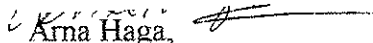
Viser til dine brev, og vårt foreløpige svar av februar d.å.

Du har nå fått svar fra Sametinget, datert 19. febr. 2004.

Styret i Saemien Sijte slutter seg fullt ut til innholdet i Sametingets brev, og vi anser derfor dette også som vårt svar på dine henvendelser.

MVH,
Snåsa 8/3-04

For styret i Saemien Sijte,


Arna Haga,
Daglig leder

Sivilombudsmannen
Stortingets ombudsmann
for forvaltningen

Besøksadresse
Alersgata 8, Inngang Tollbugata
Postadresse
Postboks 5 Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 82 85 00
Grønt nummer 800 60 030
Telefaks 22 82 85 11
post@sivilombudsmannen.no

Rune Molnes
Postboks 59
0612 OSLO

SOM

Var referanse
2004-0151B-4cka
CKA/thc

Deres referanse

Var sakshandler
Cecilie Karlson

Dato
17.03.2004

OVERSENDELSE

☒ Til orientering ☐ Retur av dokumenter ☐ For levering til adressaten uåpnet

./ Vedlagt følger gjenpart av brev herfra i dag til Sametinget.

Jf. tidligere korrespondanse, sist brev herfra 29. januar 2004.

For ombudsmannen

Cecilie Karlson
rådgiver

Vedlegg

Sivilombudsmannen
Stortingets ombudsmann
for forvaltningen

Besøksadresse
Akersgata 8, inngang Tollbugata
Postadresse
Postboks 3 Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 82 85
Grønt nummer 800 80 00
Telefaks 22 82 85
post@sivilombudsmannen.

Sametinget
Miljø- og kulturvernavdelingen
7760 SNÅSA

SIVIL

Vår referanse
2004-0151B-3cka
CKA/thc

Deres referanse

Vår saksbehandler
Cecilie Karlson

Dato
17.03.2004

BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD- TRØNDELAG

Det vises til brev herfra 29. januar 2004 og minnes om saken.

For ombudsmannen

Cecilie Karlson
rådgiver

Rune Molnes,
Pb 59 Manglerud,
0612 Oslo

Sivilombudsmannen,
Pb. 3 Sentrum,
0101 Oslo

Deres ref.: 2004-0151B-3cka
CKA/thc

Oslo 26.03.04

BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD- TRØNDELAG.

Jeg registrerer med undring at Saemiedigkie, Byjrese- jñ kultuvrevarjelimmiengoevtse på Snåsa ikke har besvart Sivilombudsmannens henvendelse pr 29.01.04.

Saemiedigkie har imidlertid sendt meg et brev som svar på mine forespørsler. Saemien Sijte v/styret har sluttet seg til dette svar i eget brev til meg.

I vedlagte kopi av brev fra Riksantikvaren går det helt tydelig frem at:

«Forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst, ble i 1991 delegert til den regionale kulturminneforvaltningen (fylkeskommunen og Sametinget.)»

I Saemiedigkies svar til meg pr 19.02.04, blir den delegerte forvaltningsmyndigheten annerledes definert. Det kan virke som om jeg må ta en ny runde helt fra bunnen av vedrørende hvem som delegerer den sanne forvaltningsmyndighet.

Slik jeg ser det til nå, er Saemiedigkie på Snåsa blitt delegert forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst. Det samme gjelder ikke for Stjørdal kommune. De *eier* hele prosjektet Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerefald.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.

Vedlegg: kopi brev fra Sametinget pr 19.02.04
-----"----- Saemien Sijte pr 24.02.04
-----"----- Saemien Sijte pr 08.03.04
-----"----- Riksantikvaren pr 25.02.02



Sivilombudsmannen
Postboks 3
Sentrum
0101 OSLO

Byjrese- jllh kultuvrevaarjelimmigoe
Miljø- og kulturvernavdelingen

N-7760 SNÁSA
Teelefovne +47 74 13 80 60
Teelefaakse +47 74 13 80 70
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

AAMHTSREERIJE/SAKSBEHANDLER	DIJ VUESIEHT/DERES REF.	MIJ VUESIEHT./VÅR REF.	BIEJJIE/DATO
Andreas Stångberg, +47 74 13 80 64	2004-015B-1cka CKA/thc	04/789 - 5	26.03.2004
andreas.stangberg@samediggi.no			

Bergkunst i Sápmi. Bygging av Midtnorsk bergkunstmuseum på Lerbald i Nord-Trøndelag

Vi viser til deres brev av 29.01.2004. Vi beklager at tilbakemeldingen har tatt noe tid.

Sametinget ser positivt på engasjement blant folk vedrørende samisk kulturminnevern. Sametinget har som målsetting å verne samiske kulturminner og kulturmiljøer på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk kultur.

Forvaltningsordningen med delegering av myndighet etter kulturminneloven ble delegert Sametinget av Miljøverndepartementet i brev av 17.01.2003. Dette skjedde i forbindelse med Sametingets omorganisering og nedleggelse av underliggende råd fra 31.12.2000. Forvaltningsordningen har blitt evaluert av Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR). Evalueringsrapporten er sendt ut på høring fra Miljøverndepartementet og ble behandlet i Sametingets plenum 23-27 februar i Karasjok. Forvaltningsordningen som den ser ut i dag gjelder derfor formelt til 31.12.2004.

Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 4 annet ledd og Sametinget forestår forvaltningen av disse. I Sametingsplanen 2002-2005 står det at: "Kulturminner og kulturminnetyper kan defineres som samiske på ulike måter. De kan defineres som samiske når levende eller nedtegnet samisk tradisjon er knyttet til dem og når lokale samiske kunnskaper knytter dem til en samisk kultursammenheng. Et annet utgangspunkt for at kulturminner identifiseres som samiske er at forskningsresultater sannsynliggjør at de dokumenterer samisk historie og forhistorie.

Kulturminnetyper kan også defineres som relaterte til den samiske forhistorien; dvs. de er fysiske manifestasjoner av de prosessene som ledet fram til etablering av de historisk kjente samiske kulturtrekkene. I dette ligger det også en erkjennelse av at kulturminnetyper fra den tidlige forhistorien kan forstås som forutsetninger for både samisk og ikke-samisk kultur. Der

de er elementer i samiske kulturlandskap er det likevel naturlig å behandle dem som tilhørende den delen av den samiske kulturarven.”

Det er en utfordring for den samiske kulturminneforvaltningen å finne sin form og plass i et allerede godt etablert norsk fag- og forvaltningsmiljø og det er det denne saken dreier seg om. Først ved etableringen av en egen samisk kulturminneforvaltning ble det satt et større fokus på samiske kulturminner samt kulturminner relatert til den samiske forhistorien. Når det gjelder bergkunst så er det en kulturminnetype som vises stor oppmerksomhet fra mange. Bergkunsten er lett å gi symbolsk mening og innhold i dagens samfunn. Bergkunst er også et felt innenfor kulturminnevernet som i store deler av verden aktivt knyttes til urfolk, og der de er deltakende i dokumentasjon, forvaltning og formidling, noe annet vil være utenkelig i land som Australia og Sør-Afrika. I Norden er det imidlertid fremdeles en stor utfordring å få forståelse for at samene skal ha en selvsagt plass i bergkunstforvaltningen. En stor utfordring for Sametinget blir å delta i det nordiske samarbeidet om bergkunst og i den forbindelse skape forståelse for at bergkunsten også er en naturlig og viktig del av den samiske forhistorien. Dette er imidlertid et svært tids- og ressurskrevende arbeid. Sametinget bør derfor bli gitt ressursmessige muligheter til å arbeide med dette feltet, også i forhold til det samiske samfunnet.

At bergkunst i de tradisjonelle akademiske miljøene ikke tolkes inn i en samisk kontekst skyldes nok ofte gamle forskningstradisjoner der det samiske ikke har vært en naturlig del av utviklingen på dette området. Studier av arkeologiens historie i Skandinavia, spesielt i Norge, har over lang tid vist seg å støtte opp om en norsk identitet (jf. Scott, Barbara G., *Archaeology and National Identity. The Norwegian Example, Scandinavian studies*, vol. 68, nr.3,1996). Dette har påvirket arkeologien i Norge helt frem til i dag.

Til tross for begrensede ressurser har Sametinget de siste årene søkt å være mer deltakende i forvaltningen av bergkunsten i samiske områder. For bergkunsten i Alta, som står på verdens natur- og kulturarvliste, deltar Sametinget i en arbeidsgruppe sammen med Miljøverndepartementet, Riksantikvaren, Finnmark fylkeskommune, Tromsø museum og Alta kommune. For hellemaleriene ved *Ruksébákti* i Porsanger kommune, som ble gjenopptaget i 2001, tar Sametinget et hovedansvar for å utarbeide skjøtelsesplaner. Dette skjer i nær dialog med lokalsamfunnet i den sjøsamiske bygda Billávuotna (Billefjord) og i samforståelse med Finnmark fylkeskommune.

I henhold til forskriften om faglig ansvarsfordeling etter kulturminneloven er det fylkeskommunen og Sametinget som er forvaltningsmyndigheten for automatisk freda kulturminner, herunder også bergkunsten på Lerfald, i tillegg framkommer det av forskriften at det er en samarbeidsplikt mellom forvaltningsinstitusjonene. Den praktiske arbeidsdelingen mellom Sametinget og fylkeskommunen er i dag slik at fylkeskommunen i utgangspunktet har hovedansvaret for forvaltningen av forhistoriske kulturminner, og dermed også til å fastsette skjøtelsesplaner for disse der det er ønskelig. Kulturminnemyndigheten har imidlertid anledning til å inngå avtaler med kommuner eller museer/kulturinstitusjoner om praktisk oppfølging av skjøtelsesplaner. Vitenskapsmuseets rolle er i dag primært knyttet til at de er en viktig faglig innstans som det er naturlig å ha med i deler av forvaltningsarbeidet.

Hva gjelder *Bergkunstmuseet – det magiske berget* på Lerfald i Stjørdal kommune i Nord-Trøndelag har Sametinget ikke blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtelses- og formidlingsplaner. Sametinget er heller ikke godt kjent med hele forvaltningshistorikken for bergkunsten på Lerfald. Slik Sametinget forstår saken er

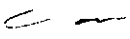
Stjørdal kommune gjennom Stjørdal museum eiere av selve prosjektet med etableringen av bergkunstmuseet. Faglige støttespillere for Stjørdal museum har så langt vært Vitenskapsmuseet slik Sametinget har oppfattet saken. I brosjyren om *Bergkunstmuseet – det levende berget* utgitt av Stjørdal museum i 2002, står det imidlertid at "Lerfaldristningene eies av Vitenskapsmuseet ved NTNU". I følge forvaltningsmyndigheten for kulturminner har Stjørdal kommune ingen formell myndighet for selve forvaltningen av bergkunsten på Lerfald og Lerfaldsristningene kan formelt sett heller ikke eies av Vitenskapsmuseet.

Formidling av samiske kulturminner er en sammensatt tematikk. Den samiske befolkningen har ikke kulturell tradisjon for å formidle slik type kunnskap fordi den er knyttet til en esoterisk kunnskap som kun forbeholdes folks tilknytning til kulturminnene. Det som formidles bør derfor skje på kunnskapsbærernes premisser. Dette er årsaken til at formidling av samiske kulturminner og kulturmiljøer er begrenset. På grunn av små ressurser har Sametinget også hatt liten mulighet til selv å aktivt ta initiativ til involvering i forvaltningsutøvelsen og formidlingen av bergkunsten.

Sametinget ser det derfor som en utfordring i arbeidet med både forvaltningen og formidlingen av bergkunsten på sørsamisk område at dette skjer på en måte som ikke virker krenkende på den samiske befolkningen. For Nord-Trøndelag gjelder kanskje dette særlig i forbindelse med formidlingen av helleristningene ved Bøla i Steinkjer kommune (jf. vårt brev av 01.03.2002). De ulike motivene ved Bøla med rein, elg, bjørn og en skiløper er alle motiver som både kan, og kanskje bør, tolkes inn i en samisk kontekst. Helleristningene ved Bøla gjenspeiler på en god måte et tidligere samisk jakt- og fangst samfunn. Informasjonen om samer og samisk kultur i forbindelse med helleristningene ved Bøla er også per i dag under all kritikk. Dette vil vi imidlertid selv følge opp på en måte vi finner relevant. Det kan i den her sammenhengen nevnes at det nå er under utarbeidelse en egen samarbeidsavtale mellom Sametinget og fylkeskommunene i det sørsamiske området. Det tas sikte på at avtalen også omhandler en styrking av samarbeidet innenfor kulturminneforvaltningen.

Etablering av museer eller sentre anser ikke Sametinget å være noe vi har noe direkte å gjøre med som kulturminnemyndighet. Men selvsagt skal imidlertid ikke samisk kultur og historie underkommuniseres i forbindelse med etablering av ulike museer og sentra som berører nettopp samisk kultur. Sametinget ønsker at samisk kultur blir tatt på alvor og som en naturlig del i samfunnet, også når det gjelder bergkunst. Det er derfor et behov for videre drøftelser mellom Sametinget, de berørte fylkeskommunene og Riksantikvaren om hvordan ansvaret for skjøtsel og formidling av bergkunst skal fordeles og for hvilke behov en har for en utvikling av dette felt.

Heelsegh/Med hilsen


Torvald Falch
avdelingsdirektør


Bjørg Njudda

Kopii ja / Kopi til:

Nord Trøndelag fylkeskommune	Kulturavdelingen	7735	STEINKJER
Vitenskapsmuseet NTNU	Institutt for arkeologi og kulturhistorie	7491	TRONDHEIM
Riksantikvaren	Postboks 8196 Dep	0034	OSLO
Rune Molnes	Pb. 59 Manglerud	0612	OSLO

Rune Molnes,
Pb 59 Manglerud,
0612 Oslo

Inge Ryan,
Stortinget,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Jeg har i dag sendt en forespørsel til utvalgte politikere i sakens anledning. Kopier av denne korrespondansen oversendes herved.
Dette til underretning.

Jeg ønsker imidlertid tilbakemelding fra deg om denne viktige saken slik at lobbyvirksomhet kan foregå direkte mot relevante personer og komiteer.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Kristin Clemet,
Utdannings- og forskningsdepartementet,
Pb 8119 Dep,
0032 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlengtet generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Magnhild Meltveit Kleppa,
Stortinget,
Kommunalkomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Per Sandberg,
Stortinget,
Kommunalkomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA. ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lervald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lervald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klemme ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Olav Gunnar Ballo,
Stortinget,
Sosialkomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA. ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølgelands rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Sonja Irene Sjøli,
Stortinget,
Famile-, kultur- og administrasjonskomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klemme ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Trine Schei Grande,
Stortinget,
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølgelands rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klatte ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlengtet generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Ursula Evje,
Stortinget,
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlengtet generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Trond Giske,
Stortinget,
Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølgelands rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klatte ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Valgerd Svarstad Haugland,
Kultur- og kirkedepartementet,
Pb 8030 Dep,
0030 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerefald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerefald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for søsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av søsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den søsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige søsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Kjell Magne Bondevik,
Statsministerens kontor,
Pb 8001 Dep,
0030 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lervald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølgelands rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lervald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Børge Brende,
Miljøverndepartementet,
Pb 8013 Dep,
0030 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Erna Solberg,
Kommunal- og regionaldepartementet,
Pb 8112 Dep,
0032 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte
 Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

Carl I. Hagen,
Stortinget,
Kontroll- og konstitusjonskomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningsaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlengtet generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Rune Molnes,
Pb. 59 Manglerud,
0612 Oslo

John Alvheim,
Stortinget,
Sosialkomiteen,
0026 Oslo

Oslo 04.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølgelands rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 1 i 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Sivilombudsmannen
Stortingets ombudsmann
for forvaltningen

Besøksadresse
Akersgata 8, inngang Tøllbugata
Postadresse
Postboks 3 Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 82 85 00
Grønt nummer 800 80 059
Telefaks 22 82 85 11
post@sivilombudsmannen.no

Rune Molnes
Postboks 59
0612 OSLO

SOM

I år referanse

Deres referanse

I år saksoenhendelse

Dato

2004/1467

Cecilie Karlson

13.04.2004

BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD- TRØNDELAG

Det vises til tidligere korrespondanse, sist Deres brev 26. mars 2004.

De skal ha mottatt kopi av Sametingets brev 26. mars 2004 til ombudsmannen. For ordens skyld vedlegges en ekstra kopi. Har De merknader til det som fremkommer her?

For ombudsmannen



Cecilie Karlson
rådgiver

Vedlegg

Sivilombudsmannen
Postboks 3
Sentrum
0101 OSLO

Sivilombudsmannen	
Ansatt	01/1467
Dato	4
01.12.2004	
Ark.kode	212.1
Lnr.	
Saksen.	CKA
Te.	

SÅMEDIGGI SAMETINGET

Byrese- jih kultuvrevaarjetimmieg
Miljø- og kulturvernavdelingen

N-7760 SNÅSA
Telefofne +47 74 13 80 60
Telefoaakse +47 74 13 80 70
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

AAMHTSREERIJE/SAKSBEHANDLER	DIJ VUESIHT/DERES REF.	MIJ VUESIHT./VÅR REF.	BIEJJIE/DATO
Andreas Stångberg, +47 74 13 80 64	2004-015B-1cka CKA/thc	04/789 - 5	26.03.2004
andreas.stangberg@samediggi.no			

Bergkunst i Sápmi. Bygging av Midtnorsk bergkunstmuseum på Lerfald i Nord-Trøndelag

Vi viser til deres brev av 29.01.2004. Vi beklager at tilbakemeldingen har tatt noe tid.

Sametinget ser positivt på engasjement blant folk vedrørende samisk kulturminnevern. Sametinget har som målsetting å verne samiske kulturminner og kulturmiljøer på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk kultur.

Forvaltningsordningen med delegering av myndighet etter kulturminneloven ble delegert Sametinget av Miljøverndepartementet i brev av 17.01.2003. Dette skjedde i forbindelse med Sametingets omorganisering og nedleggelse av underliggende råd fra 31.12.2000. Forvaltningsordningen har blitt evaluert av Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR). Evalueringsrapporten er sendt ut på høring fra Miljøverndepartementet og ble behandlet i Sametingets plenum 23-27 februar i Karasjok. Forvaltningsordningen som den ser ut i dag gjelder derfor formelt til 31.12.2004.

Alle samiske kulturminner eldre enn 100 år er automatisk freda i følge lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 4 annet ledd og Sametinget forestår forvaltningen av disse. I Sametingsplanen 2002-2005 står det at: "Kulturminner og kulturminnetyper kan defineres som samiske på ulike måter. De kan defineres som samiske når levende eller nedtegnet samisk tradisjon er knyttet til dem og når lokale samiske kunnskaper knytter dem til en samisk kultursammenheng. Et annet utgangspunkt for at kulturminner identifiseres som samiske er at forskningsresultater sannsynliggjør at de dokumenterer samisk historie og forhistorie.

Kulturminnetyper kan også defineres som relaterte til den samiske forhistorien; dvs. de er fysiske manifestasjoner av de prosessene som ledet fram til etablering av de historisk kjente samiske kulturtrekene. I dette ligger det også en erkjennelse av at kulturminnetyper fra den tidlige forhistorien kan forstås som forutsetninger for både samiske og ikke-samisk kultur. Der

de er elementer i samiske kulturlandskap er det likevel naturlig å behandle dem som tilhørende den delen av den samiske kulturarven.”

Det er en utfordring for den samiske kulturminneforvaltningen å finne sin form og plass i et allerede godt etablert norsk fag- og forvaltningsmiljø og det er det denne saken dreier seg om. Først ved etableringen av en egen samisk kulturminneforvaltning ble det satt et større fokus på samiske kulturminner samt kulturminner relatert til den samiske forhistorien. Når det gjelder bergkunst så er det en kulturminnetype som vises stor oppmerksomhet fra mange. Bergkunsten er lett å gi symbolsk mening og innhold i dagens samfunn. Bergkunst er også et felt innenfor kulturminnevernet som i store deler av verden aktivt knyttes til urfolk, og der de er deltakende i dokumentasjon, forvaltning og formidling, noe annet vil være utenkelig i land som Australia og Sør-Afrika. I Norden er det imidlertid fremdeles en stor utfordring å få forståelse for at samene skal ha en selvsagt plass i bergkunsthforvaltningen. En stor utfordring for Sametinget blir å delta i det nordiske samarbeidet om bergkunst og i den forbindelse skape forståelse for at bergkunsten også er en naturlig og viktig del av den samiske forhistorien. Dette er imidlertid et svært tids- og ressurskrevende arbeid. Sametinget bør derfor bli gitt ressursmessige muligheter til å arbeide med dette feltet, også i forhold til det samiske samfunnet.

At bergkunst i de tradisjonelle akademiske miljøene ikke tolkes inn i en samisk kontekst skyldes nok ofte gamle forskningstradisjoner der det samiske ikke har vært en naturlig del av utviklingen på dette området. Studier av arkeologiens historie i Skandinavia, spesielt i Norge, har over lang tid vist seg å støtte opp om en norsk identitet (jf. Scott, Barbara G., *Archaeology and National Identity. The Norwegian Example, Scandinavian studies*, vol. 68, nr.3,1996). Dette har påvirket arkeologien i Norge helt frem til i dag.

Til tross for begrensede ressurser har Sametinget de siste årene søkt å være mer deltakende i forvaltningen av bergkunsten i samiske områder. For bergkunsten i Alta, som står på verdens natur- og kulturarvliste, deltar Sametinget i en arbeidsgruppe sammen med Miljøverndepartementet, Riksantikvaren, Finnmark fylkeskommune, Tromsø museum og Alta kommune. For hellelaleriene ved *Ruksabákti* i Porsanger kommune, som ble gjenoppdaget i 2001, tar Sametinget et hovedansvar for å utarbeide skjøtselsplaner. Dette skjer i nær dialog med lokalsamfunnet i den sjøsamiske bygda Billávuotna (Billefjord) og i samforståelse med Finnmark fylkeskommune.

I henhold til forskriften om faglig ansvarsfordeling etter kulturminneloven er det fylkeskommunen og Sametinget som er forvaltningsmyndigheten for automatisk freda kulturminner, herunder også bergkunsten på Lurfald, i tillegg framkommer det av forskriften at det er en samarbeidsplikt mellom forvaltningsinstitusjonene. Den praktiske arbeidsdelingen mellom Sametinget og fylkeskommunen er i dag slik at fylkeskommunen i utgangspunktet har hovedansvaret for forvaltningen av forhistoriske kulturminner, og dermed også til å fastsette skjøtselsplaner for disse der det er ønskelig. Kulturminnemyndigheten har imidlertid anledning til å inngå avtaler med kommuner eller museer/kulturinstitusjoner om praktisk oppfølging av skjøtselsplaner. Vitenskapsmuseets rolle er i dag primært knyttet til at de er en viktig faglig innstans som det er naturlig å ha med i deler av forvaltningsarbeidet.

Hva gjelder *Bergkunstmuseet – det magiske berget* på Lurfald i Stjørdal kommune i Nord-Trøndelag har Sametinget ikke blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtsels- og formidlingsplaner. Sametinget er heller ikke godt kjent med hele forvaltningshistorikken for bergkunsten på Lurfald. Slik Sametinget forstår saken er

Stjørdal kommune gjennom Stjørdal museum eiere av selve prosjektet med etableringen av bergkunstmuseet. Faglige støttespillere for Stjørdal museum har så langt vært Vitenskapsmuseet slik Sametinget har oppfattet saken. I brosjyren om *Bergkunstmuseet – det levende berget* utgitt av Stjørdal museum i 2002, står det imidlertid at "Lerfaldristningene eies av Vitenskapsmuseet ved NTNU". I følge forvaltningsmyndigheten for kulturminner har Stjørdal kommune ingen formell myndighet for selve forvaltningen av bergkunsten på Lerfald og Lerfaldsristningene kan formelt sett heller ikke eies av Vitenskapsmuseet.

Formidling av samiske kulturminner er en sammensatt tematikk. Den samiske befolkningen har ikke kulturell tradisjon for å formidle slik type kunnskap fordi den er knyttet til en esoterisk kunnskap som kun forbeholdes folks tilknytning til kulturminnene. Det som formidles bør derfor skje på kunnskapsbærernes premisser. Dette er årsaken til at formidling av samiske kulturminner og kulturmiljøer er begrenset. På grunn av små ressurser har Sametinget også hatt liten mulighet til selv å aktivt ta initiativ til involvering i forvaltningsutøvelsen og formidlingen av bergkunsten.

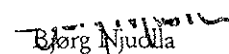
Sametinget ser det derfor som en utfordring i arbeidet med både forvaltningen og formidlingen av bergkunsten på sørsamisk område at dette skjer på en måte som ikke virker krenkende på den samiske befolkningen. For Nord-Trøndelag gjelder kanskje dette særlig i forbindelse med formidlingen av helleristningene ved Bøla i Steinkjer kommune (jf. vårt brev av 01.03.2002). De ulike motivene ved Bøla med rein, elg, bjørn og en skiløper er alle motiver som både kan, og kanskje bør, tolkes inn i en samisk kontekst. Helleristningene ved Bøla gjenspeiler på en god måte et tidligere samisk jakt- og fangst samfunn. Informasjonen om samer og samisk kultur i forbindelse med helleristningene ved Bøla er også per i dag under all kritikk. Dette vil vi imidlertid selv følge opp på en måte vi finner relevant. Det kan i den her sammenhengen nevnes at det nå er under utarbeidelse en egen samarbeidsavtale mellom Sametinget og fylkeskommunene i det sørsamiske området. Det tas sikte på at avtalen også omhandler en styrking av samarbeidet innenfor kulturminneforvaltningen.

Etablering av museer eller sentre anser ikke Sametinget å være noe vi har noe direkte å gjøre med som kulturminnemyndighet. Men selvsagt skal imidlertid ikke samisk kultur og historie underkommuniseres i forbindelse med etablering av ulike museer og sentra som berører nettopp samisk kultur. Sametinget ønsker at samisk kultur blir tatt på alvor og som en naturlig del i samfunnet, også når det gjelder bergkunst. Det er derfor et behov for videre drøftelser mellom Sametinget, de berørte fylkeskommunene og Riksantikvaren om hvordan ansvaret for skjøtsel og formidling av bergkunst skal fordeles og for hvilke behov en har for en utvikling av dette felt.

Heelsegh/Med hilsen



Torvald Falch
avdelingsdirektør



Kopiija / Kopi til:

Nord Trøndelag fylkeskommune	Kulturavdelingen	7735	STEINKJER
Vitenskapsmuseet NTNU	Institutt for arkeologi og kulturhistorie	7491	TRONDHEIM
Riksantikvaren	Postboks 8196 Dep	0034	OSLO
Rune Molnes	Pb. 59 Manglerud	0612	OSLO

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Jon Lilletun
Stortinget
Utenrikskomiteen
0026 Oslo

Oslo 17.04.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølgelands rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:
Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klekke ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerte forvaltningsmyndighet for automatisk

fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra deg om din mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva du eventuelt vil foreta deg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlengtet generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Et annet viktig element er det sørsamiske urfolks behov for å kommunisere esoterisk kunnskap, for eksempel med urfolk i Australia og Sør-Afrika, samt behovet for å videreformidle den esoteriske kunnskapen ut til allmuen nasjonalt som internasjonalt – på tvers av alle landegrenser.

Bergkunst er et felt innenfor kulturminnevernet som i store deler av verden aktivt knyttes til urfolk. Urfolk er deltakende i dokumentasjon, forvaltning og formidling av bergkunst. Slik sett kan man kanskje snakke om animistisk økumenikk. Bergkunst er som et verdensomspennende "språk", og i urfolksammenheng bør man kanskje forstå bergkunst inn i en animistisk sakral kontekst. Sørsamene er Norges urfolk, og har kanskje utveksling av bergkunstsymbolikk sett i lys av en animistisk anskuelse.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte
Inge Ryan

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Sivilombudsmannen
Pb 3 Sentrum
0101 Oslo

Deres ref.: 2004/1467

Oslo 18.04.04

AD BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD-TRØNDELAG.

Jeg henviser herved til Sivilombudsmannens brev til meg pr 13.04.04.

Jeg har flere merknader til det som fremkommer i Saemiedigkies brev til Sivilombudsmannen pr 26.03.04:

- Det er en divergens mellom den forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst, som i følge Riksantikvaren (Riksantikvarens brev til meg pr 25.02.02) ble delegert i 1991 og den ditto forvaltningsmyndighet som Saemiedigkie henviser til i sitt brev til Sivilombudsmannen. Saemiedigkie skriver: «Forvaltningsordningen med delegering av myndighet etter kulturminneloven ble delegert Sametinget av Miljøverndepartementet i brev av 17.01.2003.»

- Saemiedigkie understøtter i sitt brev hypotesen om at de ikke har blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtsels- og formidlingsplaner hva gjelder *Bergkunstmuseet – det magiske berget* på Lerfald i Stjørdal kommune i Nord-Trøndelag.

- «I brosjyren om *Bergkunstmuseet – det levende berget* utgitt av Stjørdal museum i 2002, står det imidlertid at "Lerfaldristningene eies av Vitenskapsmuseet ved NTNU". I følge forvaltningsmyndigheten for kulturminner har Stjørdal kommune ingen formell myndighet for selve forvaltningen av bergkunsten på Lerfald og Lerfaldristningene kan formelt sett heller ikke eies av Vitenskapsmuseet.»

Jeg har hele tiden hatt som poeng at Stjørdal kommune skriftlig har uttrykt i sitt brev til meg pr 10.06.03: «Det tas her ikke stilling til spørsmålet om hvem som er forvaltningsmyndighet. Det planlagte museet er, som tidligere nevnt, et prosjekt som eies av Stjørdal kommune. Andre formelle parter finnes derfor ikke.»

Saemiedigkie legger i sitt brev frem et bevis for at Vitenskapsmuseet, NTNU står som eier av Lerfaldristningene. *Bergkunstmuseet – det levende berget* er ukjent for meg, men denne opplysningen styrker min tro på at det er begått en forvaltningsfeil vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald. At Vitenskapsmuseet, NTNU også er inne på eiersiden på Lerfald, mener jeg er en indikasjon på at Stjørdal kommune selv ikke besitter den nødvendige faglige kompetanse hva gjelder probat forvaltning av bergkunst i relaterte områder.

- «Informasjonen om samer og samisk kultur i forbindelse med helleristningene ved Bøla er også per i dag under all kritikk.» En esoterisk kunnskap bør Saemiedigkie selv følge opp på en relevant måte. Det bør imidlertid skapes et rom for at Saemiedigkie, som forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst faktisk kan følge opp denne intensjonen på en respektabel måte. Da må Stjørdal kommune, Nord-

Trøndelag fylkeskommune og Vitenskapsmuseet, NTNU vite sin besøkestid. Videre bør en overordnet instans de tre sistnevnte parter instruere dem til å gi Saemiedigkie det nødvendige rommet. I dette rommet skal det være «en samarbeidsplikt mellom forvaltningsinstitusjonene».

- Bergkunst som animistisk økumenikk.

«Bergkunst er også et felt innenfor kulturminnevernet som i store deler av verden aktivt knyttes til urfolk, og der de er deltakende i dokumentasjon, forvaltning og formidling, noe annet vil være utenkelig i land som Australia og Sør-Afrika.» Bergkunst er som et verdensomspennende "språk", og i urfolksammenheng bør man kanskje forstå bergkunst inn i en animistisk sakral kontekst. Sørsamene er et urfolk, og har kanskje utveksling av bergkunstsymbolikk sett gjennom en animistisk anskuelse. «At bergkunst i de tradisjonelle akademiske miljøene ikke tolkes inn i en samisk kontekst, skyldes nok ofte gamle forskningstradisjoner der det samiske ikke har vært en naturlig del av utviklingen på dette området. Studier av arkeologiens historie i Skandinavia, spesielt i Norge, har over lang tid vist seg å støtte opp om en norsk identitet.» Norge er et demokrati med en uttalt ytringsfrihet. Da blir det forvaltningsmessig feil å underkommunisere samisk kultur og historie «i forbindelse med etablering av ulike museer og sentra som berører nettopp samisk kultur».

- «Kulturminnetyper kan også defineres som relaterte til den samiske forhistorien, dvs. de er fysiske manifestasjoner av de prosessene som ledet frem til etablering av de historisk kjente samiske kulturtrekkene. I dette ligger det også en erkjennelse av at kulturminnetyper fra den tidlige forhistorien kan forstås som forutsetninger for både samisk og ikke-samisk kultur. Der de er elementer i samisk kulturlandskap er det likevel naturlig å behandle dem som tilhørende den delen av den samiske kulturarven.» Sametingsplanen 2002-2005 er her ganske klar på at bergkunst i det samiske kulturlandskapet kan forstås som forutsetninger for både samisk og ikke-samisk kultur. Det som i alle år har skjedd ved Bøla, nemlig underkommunisering av kulturminnetyper, som for eksempel bergkunst, som sørsamiske kulturtrekk, mener jeg er synonymt med det som er i ferd med å skje vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lærdal. Det hjelper svært lite med uttalelser som kun motsier denne min hypotese om nødvendigheten av aktiv manifestasjon av bergkunst som sørsamiske kulturminnetyper. Kun bevis for aktiv og likestilt sørsamisk deltakelse i denne sistnevnte museumsprosessen er gyldig – og forvaltningsmessig rett.

- Fra mitt common-sensiske ståsted tolker jeg Saemiedigkies brev pr 26.03.04 til Sivilombudsmannen som særdeles vel fundert, ambisiøst, modig og faglig helt på høyden av det man kan forvente fra en part med forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst. Svaret Saemiedigkie ga burde etter mitt skjønn danne et reelt grunnlag for at Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Vitenskapsmuseet, NTNU skal kunne gi sin versjon av hva årsaken/-e kan være til at Sametinget ikke har blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtsels- og formidlings planer hva gjelder *Bergkunstmuseet – det magiske berget* på Lærdal i Stjørdal kommune i Nord-Trøndelag. I Stjørdal kommunes egen konseptutredning står det, som nevnt i mitt brev til Sivilombudsmannen pr 07.12.03:

«Som det går frem av Stjørdal kommunes Konseptutredning av 9. oktober, 1998, punkt 5.1.3.3, Bergkunst – religion og magi:

Det religiøse aspektet skal (i) konkretiseres til Lærdalfeltet, (ii) til viktige nærliggende felt, (iii) til vår tids bærere av naturreligionenes tradisjon – samisk kultur (koordinert med Saemien Sijte)»

Hva animisme og faglig litteratur angår, refererer jeg til svar fra Nord-Trøndelag fylkeskommune på mine to brev til samme pr 20.08.03:

«Det finnes noe litteratur på fenomenet animisme. En del av den litteraturen kan ikke hevdes å holde et faglig godt nok nivå.» Slike svar diskriminerer den esoteriske, sørsamiske kunnskapen, og, etter mitt syn, setter en effektiv stopper for videreformidling av nettopp den esoteriske, sørsamiske kunnskapen ut til allmuen. En uoverstigelig utfordring blir det for Saemiedigkie å formidle esoterisk kunnskap til de tre andre ovenfor nevnte parter? Arkeologiprofessorer burde snarere føle det som en berikelse, ikke bare for selve faget, men også som kunnskapsformidling pedagogisk sett, å innlemme den esoteriske animistisk funderte kunnskapen som det sørsamiske fagmiljøet ved Saemiedigkie, Snåsa besitter. Tilfellet Bølareinen og samisk medvirkning burde være et probat eksempel i så måte. Titusenvis av mennesker fra hele verden har frekventert Bølareinens rike. "Noen" med eierinteresser i Bølareinen har altså en selvpålagt rett til å underkommunisere den sørsamiske, esoteriske kunnskapen.

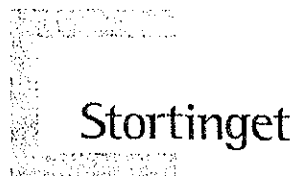
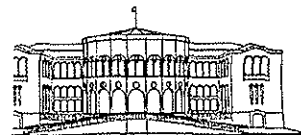
Slik jeg ser det står Saemiedigkie overfor en kolossal utfordring hva gjelder å kommunisere esoteriske kunnskap ut til allmuen. Utfordringen for alle oss andre må være å tørre, tillate og endog gå i frimodig dialog med Saemiedigkie på et slikt grunnlag – ved å gi Saemiedigkie et åpent rom med stor takhøyde. Bare slik mener jeg tolkning av helleristninger kan komme ordentlig på skinner. Jeg tolker brevet fra Saemiedigkie som en bønn om å bli hørt, trodd og være en reell og likeverdig medspiller i en prosess som så vidt har kommet i gang. Saemiedigkie legger til grunn at viljen og arbeidslysten er tilstede fra deres side – dog mangler en skriftlig, faglig uttalelse fra Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Vitenskapsmuseet, NTNU om at disse vil komme Saemiedigkie i møte på Saemiedigkies betingelser.

Jeg forbeholder meg herved retten til å komme med ytterligere merknader senere hen, hvis såfremt slike merknader skulle dukke opp.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.

Kopi til: Saemiedigkie, Byjrese- jih kultuvrevarjelimmiengoevtse



Rune Molnes
Postboks 59, Manglerud

0612 OSLO

Senterpartiets stortingsgruppe

Vår dato: 15. april 2004

Vår ref.: mmk/omg

Deres dato: 04.04.04

Deres ref.:

Vedr.: Utbygging av Samien Sijte

Viser til ditt brev av 4. april 2004 hvor du tar opp forhold knyttet til finansiering av Samien Sijte på Snåsa. Jeg vil understreke betydningen av å få framdrift i planene med en utbygging av Saemien Sijte i Snåsa. Dette er og bør videreutvikles som det viktigste møtestedet for sørsamisk kultur og administrasjon.

I dag består Saemien Sijte av museum samt lokaler for Sametinget og reinsdriftsforvaltningen. Dagens bygningsmasse er svært uhensiktsmessig og situasjonen for museet og administrasjon må i dag karakteriseres som prekær.

I forlengelsen av Samtingets sørsamiske handlingsplan er det viktig at det nå bevilges midler til utvidelse av lokalitetene i samarbeid med Nord-Trøndelag fylkeskommune.

Senterpartiet foreslo i behandlingen av Statsbudsjett for 2004 å avsettes midler til endelig prosjekteringen av bygget (bevilgning på 5 mill. kroner til dette formålet i 2004), og at det videre skulle avsettes midler til byggestart i 2005.

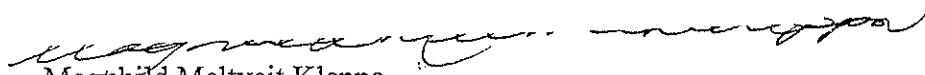
Ved behandling i Stortinget fikk ikke dette forslaget flertall, men samtlige partier unntatt FrP viste til Samien Sijtes vanskelige situasjon og bad Kommunal og Regionaldepartementet vurdere situasjonen.

Senterpartiet vil fortsatt arbeide for realisering av nytt bygg på Samien Sijte, og vil fremme forslag om dette i kommende budsjettbehandling. Jeg registrerer også at Samien Sijte er høyt prioritert både fra Sametingets side og også fra Nord-Trøndelag Fylkeskommunes side.

Senterpartiets stortingsgruppe
Stortinget, 0026 Oslo
Tlf. 23 31 33 92 / 33 94
Faks 23 31 38 54
sp.postmottak@stortinget.no

Når det gjelder spørsmålet om en kopling mellom Samien Sijte og forekomster av bergkunst i Nord-Trøndelag har jeg ingen mulighet til å uttale meg om det.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Magnhild Meltveit Kleppa', with a long horizontal flourish extending to the right.

Magnhild Meltveit Kleppa
Stortingsrepresentant Senterpartiet
Leder av Stortingets Kommunalkomite

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Fylkesmannen i Oslo og
Akershus
Pb 8111 Dep
0032 Oslo

Oslo 06.05.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

§ 11 2.ledd i forvaltningsloven:

**«Dersom det må forventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en
henvendelse kan besvares, skal det forvaltningsorganet som mottok
henvendelsen, snarest mulig gi et foreløpig svar».**

Følgende personer har ikke besvart min henvendelse til ditto vedrørende utbyggingsplaner
ved Saemien Sijte på Snåsa:

Inge Ryan	Kristin Clemet	Per Sandberg	Olav Gunnar Ballo
Sonja Irene Sjøli	Trine Schei Grande	Ursula Evje	Trond Giske
Valgerd Svarstad Haugland	Kjell Magne Bondevik	Børge Brende	
Erna Solberg	Carl I. Hagen	og	John Alvheim.

Jeg henstiller herved Fylkesmannen å purre opp svar på min brev til de respektive mottakere
som ovenfor nevnt.

Kopi av mine brev følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte

Vedlegg: Kopi av brev til samtlige mottagere



DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Deres ref

Vår ref
200401356-/ROH

Dato

- 6. 05. 2004

**Utbyggingsplaner Saemien Sijte, Snåsa. Etablering av Midt-Norsk
Bergkunstmuseum, Lerbald**

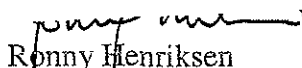
Miljøverndepartementet viser til Deres henvendelse til Miljøvernministeren datert 04.04.04.

Departementet takker for Deres henvendelse og merker seg synspunktene.

Vi gjør oppmerksom på at når det gjelder de problemstillingene De tar opp i dette brevet og i øvrige henvendelser, kan De også henvende Dem til regional kulturminneforvaltning, fylkeskommunen og Sametinget.

Med hilsen


Ann Elin Bratset (e.f.)
ekspedisjonssjef


Ronny Henriksen
rådgiver



FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Juridisk avdeling

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
	06.05.2004	2004/12062 FM-J	Cecilie Ringdal Berggrav	10.05.2004

AD. HENVENDELSER VEDR. UTBYGGINGSPLANER VED SAEMIEN SIJTE PÅ SNÅSA

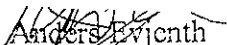
Fylkesmannen har mottatt Deres brev av 06.05.04 med henstilling til fylkesmannen om å purre opp svar på Deres brev til ulike mottakere på Stortinget og i Regjeringen.

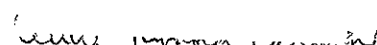
I brevet siteres forvaltningslovens § 11, 2. ledd om forvaltningsmelding som skal sendes ut om foreløpig svar.

Fylkesmannen er ikke i en posisjon der han kan instruere Storingskomite-medlemmer eller sittende statsråder for å besørge at korrespondanse skjer etter forvaltningsloven, slik De anmoder om. Fylkesmannen kan således ikke hjelpe Dem formelt sett.

Kopi av dette svarbrev sendes de ulike adressater for Deres brev av 04.04.04, som således vil være orientert om den videre korrespondanse De har ført, og med at De så langt ikke har mottatt svar på Deres brev.

Med hilsen


Anders Bjørneth
underdirektør


Cecilie Ringdal Berggrav
rådgiver

Kopi:
Inge Ryan, Stortinget, 0026 Oslo
Kristin Clemet, Utdannings- og forskningsdepartementet, Pb 8119 Dep, 0032 Oslo
Per Sandberg, Stortinget, Kommunalkomiteen, 0026 Oslo
Olav Gunnar Ballo, Stortinget, Sosialkomiteen, 0026 Oslo
Sonja Irene Sjølie, Stortinget, Familie, kultur- og administrasjonskomiteen, 0026 Oslo
Trine Schei Grande, Stortinget, Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, 0026 Oslo
Ursula Evje, Stortinget, Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, 0026 Oslo
Trond Giske, Stortinget, Familie, kultur- og administrasjonskomiteen, 0026 Oslo
Valgerd Svarstad Haugland, Kultur- og kirkedepartementet, Pb 8030 Dep, 0030 Oslo
Kjell Magne Bondevik, Statsministerens kontor, Pb 8001 Dep, 0030 Oslo

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Børge Brende, Miljøverndepartementet, pb 8013 Dep, 0030 Oslo
Erna Solberg, Kommunal- og regionaldepartementet, Pb 8112 Dep, 0032 Oslo
Carl I. Hagen, Stortinget, Kontroll- og konstitusjonskomiteen, 0026 Oslo
John Alvheim, Stortinget, Sosialkomiteen, 0026 Oslo

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Børge Brende
Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 200401356-/ROH

Oslo 12.05.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til mitt brev til Børge Brende pr 04.04.04 samt Miljøverndepartementets svar til meg pr 06.05.04.

«Departementet takker for Deres henvendelse og merker seg synspunktene.»

Dette betrakter jeg ikke som et fullverdig svar på min henvendelse til Børge Brende pr 04.04.04. Jeg forventer herved en faglig uttalelse fra Børge Brende vedrørende Miljøverndepartementets holdning overfor den her angitte problemstilling. Etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lervald er en prinsipielt meget viktig sak for de sørsamiske interessene. Ikke bare i Norge, snarere også i Sverige. Miljøverndepartementet har over en lang periode allerede mottatt en rekke kopier av korrespondanse i sakens anledning. Jeg er av den oppfatning at utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa er relevant sett i forhold til at det sørsamiske fagmiljøet ved tilegnelse av større fysiske lokaliteter på Snåsa, får de rette forutsetninger for på best mulig måte å ivareta sitt ansvar som forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst.

Jeg utber herved et mer probat svar fra Børge Brende på min henvendelse som ovenfor nevnt.

«Vi gjør oppmerksom på at når det gjelder de problemstillingene De tar opp i dette brevet og i øvrige henvendelser, kan De også henvende Dem til regional kulturminneforvaltning, fylkeskommunen og Sametinget.»

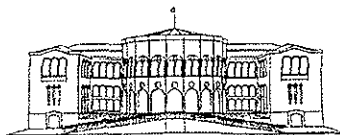
Jeg startet min korrespondanse vedrørende forholdene i Bølareinens rike den 07.01.02. Alle de partene Miljøverndepartementet henviser til ovenfor ligger inne i min korrespondanse i kronologisk rekkefølge. Hele korrespondansen runder snart 300 sider. Jeg tør minne om at svarene som er avgitt fra ansvarlige offentlige forvaltningsorganer i sakens anledning som ovenfor nevnt, har vært av en slik karakter at de pr dags dato ligger inne som en forvaltningsmessig klagesak hos Sivilombudsmannen.

Den tilbakemeldingen jeg i dette brev har gitt Miljøverndepartementet er etter min egen vurdering uten betydning det å få probat svar på min henvendelse til Børge Brende pr 04.04.04.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte



Stortinget

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 OSLO

KrF

Vår dato: 13. mai 2004
Vår ref.: sao

Deres dato:
Deres ref.:

**Angående brev om utbyggingsplaner for Saemien Sijte og etablering av
Midtnorsk Bergkunstsenter**

Jeg viser til ditt brev datert 17. april d.å. med synspunkter på forvaltningen av kulturminner og planene om utbygging av Saemien Sijte på Snåsa. Jeg har merket meg dine synspunkter.

Du ber om tilbakemelding om min mening om forvaltningen av sørsamiske kulturminner, og om hva jeg eventuelt vil gjøre for at planene for Saemien Sijte blir realisert.

Jeg stiller meg bak dagens kulturminneforvaltning der Riksantikvaren har det overordnede direktoratsansvaret, mens forvaltningen av samiske kulturminner er lagt til Sametinget.

Jeg kjenner ikke til utbyggingsplanene for Saemien Sijte, og kan derfor ikke svare om jeg eventuelt kan gjøre noe for at planene blir realisert. For videre korrespondanse, vil jeg henvise til de aktuelle departementer.

Med vennlig hilsen

Jost Lilletun

KrF
Stortinget, 0026 Oslo
Tlf. 23 31
Faks 23 31

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Pb 8111 Dep
0032 Oslo

Deres ref.: 2004/12062 FM-J

Oslo 17.05.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer til Fylkesmannens brev til meg pr 10.05.04 og takker herved for et raskt svar med kopi til ulike mottakere på Stortinget og i Regjeringen.

Jeg håper ikke ytringsfriheten i vårt demokrati fungerer på en måte slik at de folkevalgte på Stortinget og sittende statsråder har tatt seg den frihet kun å ytre seg i forvaltningsmessige saker etter eget forgodtbefinnende. Etter mine begreper bør det snarere være slik at de svarene Storkomite-medlemmer og sittende statsråder gir på bakgrunn av allmuens henvendelser, skal være en indikator på om de duger rent faglig sett i det arbeidet de er satt til å gjøre, subsidiært om de har gjort seg fortjent til gjenvalg.

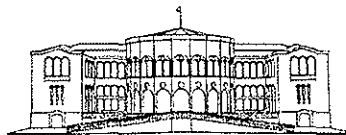
Jeg ønsker herved å trekke frem Magnhild Meltveit Kleppa, leder av Stortingets Kommunalkomite, som på en uklanderlig måte har grepet fatt i denne særdeles viktige saken. Videre har Jon Lilletun i det minste legitimert interesse for skriftlig tilbakemelding.

I og med at Fylkesmannen ikke er i posisjon der han kan instruere Storkomite-medlemmer eller sittende statsråder for å besørge at korrespondanse skjer etter forvaltningsloven, vil jeg vite hvem som er i en slik posisjon. Jeg formoder, i ytringsfrihetens navn, at der forefinnes annen offentlig instans Fylkesmannen, som kan ivareta allmuens interesser hva angår utbeding svar på skriftlige henvendelser til offentlige personer som ovenfor nevnt.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til:	Magnhild Meltveit Kleppa	Jon Lilletun
	Inge Ryan	Kristin Clemet
	Per Sandberg	Olav Gunnar Ballo
	Sonja Irene Sjølie	Trine Schei Grande
	Ursula Evje	Trond Giske
	Valgerd Svarstad Haugland	Kjell Magne Bondevik
	Børge Brende	Erna Solberg
	Carl I. Hagen	John Alvheim
	Sivilombudsmannen	Saemien Sijte



Stortinget

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud

0612 OSLO

**Sosialistisk Venstrepartis
stortingsgruppe**

Vår dato: 18. mai 2004
Vår ref.: Gøril Tennes Krogh

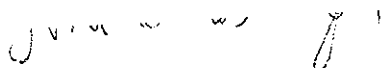
Deres dato:
Deres ref.: Rune Molnes

Svar på henvendelse om Saemien Sitje

Hei Rune Molnes

På vegne av stortingsrepresentant Inge Ryan (SV) viser jeg til brev fra fylkesmannen i Oslo og Akershus om uteblitt svar på din henvendelse. Vi forsøker å svare på alle skriftlige henvendelser til representantene, og beklager derfor at du ikke har mottatt svar fra oss. Vi antar du har fått svar fra andre i stortingsgruppa angående SVs syn i denne saken. Siden jeg ikke har brevet ditt, kan jeg dessverre ikke kommentere dine innspill.

Vennlig hilsen


Gøril Tennes Krogh
Konsulent SVs stortingsgruppe

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Inge Ryan
Stortinget
0026 Oslo

Oslo 20.05.04

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppes brev til meg pr 18.05.04. Til deres orientering har ingen i SVs stortingsgruppe avgitt sitt syn til meg i denne saken før enn deres brev til meg som ovenfor nevnt. Dessuten skjønner jeg ikke nødvendigheten av å kaste bort porto på et svar til meg bare for å kommentere at mitt brev til dere ikke er lest.

Jeg så på Inge Ryans utspill vedrørende Saemien Sijte på nrk.no for litt siden som veldig saklig og seriøst. Dette er en prinsipielt svært viktig sak for det sørsamiske folket. Slik jeg ser det, finnes det så visst ikke mange nok personer som engasjerer seg så smalt som det sørsamiske tross alt er. Da burde man i stedet arbeide mer i samlet flokk mot en lykkelig utgang for Saemien Sijte, Snåsa.

All den tid vi i utgangspunktet arbeider samme sak, dog med forskjellig utgangspunkt, mener jeg vi bare kan tjene på i det minste seriøst å besvare hverandres korrespondanse.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Saemien Sijte



DET KONGELIGE
KULTUR- OG KIRKEDEPARTEMENT
Statsråden

Rune Molnes
Postboks 59 Manglerud
0612 OSLO

Deres ref

Vår ref

2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl

Dato

21.05.2004

Om utbyggingsplaner for Saemien Sijte og etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum

Jeg viser til tidligere brev om Norsk Bergkunstmuseum og ditt brev av 4. april d.å. om blant annet planer ved Saemien Sijte på Snåsa.

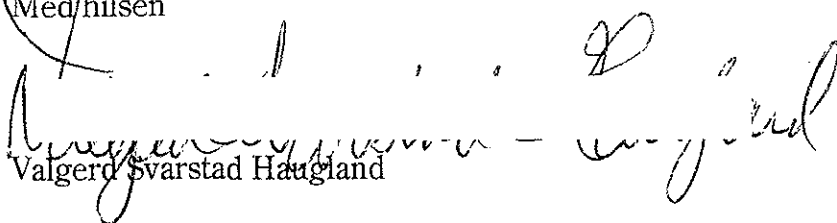
Du tar opp flere problemstillinger og har synspunkter på blant annet Sametingets kulturminneforvaltning og Saemien Sijtes funksjon og formål. Du ber om tilbakemelding om min mening om denne sørsamiske forvaltningssaken og hva jeg eventuelt vil foreta meg for at utvidelsesplanene ved Saemien Sijte skal realiseres.

Jeg har merket meg dine synspunkter. Når det gjelder Midtnorsk Bergkunstmuseum, viste jeg i brev av 15. desember 2003 til deg til hvilke instanser som er involvert i dette prosjektet, og hvem som er riktig adressat for drøfting av problemstillinger om helleristninger på Lurfaldfeltet. Videre foreslår jeg at du tar opp med Sametinget din bekymring for at Sametingets forvaltningsmyndighet for kulturminnevern er underkommunisert. Fra 2002 overtok Sametinget også forvaltningen av det statlige driftstilskuddet til Saemien Sijte.

Saemien Sijte har i brev av 26. september 2003 og i møter orientert Kultur- og kirke departementet om foreningens utbyggingsplaner. Saemien Sijte opplyser at bygningen i dag gir rom for ulike virksomheter: Reindriftslag, reindriftsforvaltning, Sametingets avdelinger for språk, utdanning, kultur og miljøspørsmål, Duodjeinstituttet og museum, i tillegg til å være møtested for enkeltindivider og grupper. Foreningen ønsker å utvide bygningen slik at den gir plass til flere kontorer og møtelokaler, større rom for museums virksomheten og større verksted og

undervisningslokaler. Foreningen opplyser at den planlagte utvidelsen på 1.528 m² er estimert til 40 mill. kroner. Planen forutsetter at utbyggingen finansieres gjennom et "spleiselag" mellom fylkeskommuner, med Nord-Trøndelag fylkeskommune som største bidragsyter, Sametinget, staten og Snåsa kommune. Kultur- og kirke departementet vil behandle forespørsel om finansieringsbidrag med utgangspunkt i de økonomiske virkemidler departementet har til disposisjon, og i sammenheng med andre søknader om tilskudd til byggeprosjekter for samiske- og andre kulturinstitusjoner.

Med hilsen


Valgerd Svarstad Haugland

Kopi: Kommunal- og regionaldepartementet
Miljøvern departementet
Sametinget
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Snåsa kommune
Saemien Sijte

Rune Molnes
Pb. 59 Manglerud
0612 Oslo

Nord-Trøndelag fylkeskommune
Fylkets Hus
7735 Steinkjer

Ref. Miljøverndepartementet: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl

Oslo 25.05.2004

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no samt Kultur- og kirke departementets brev til meg pr 21.05.2004 (ref.: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl), med kopi til Nord-Trøndelag fylkeskommune, vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartleg ging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølareinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klemme ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerede forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland, men Nord-Trøndelag fylkeskommune forvalter en viktig del av dette omlandet. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningsmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra Nord-Trøndelag fylkeskommune om deres mening i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva Nord-Trøndelag fylkeskommune eventuelt vil foreta seg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlengtet generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Et annet viktig element er det sørsamiske urfolks behov for å kommunisere esoterisk kunnskap, for eksempel med urfolk i Australia og Sør-Afrika, samt behovet for å videreformidle den esoteriske kunnskapen ut til allmuen nasjonalt som internasjonalt – på tvers av alle landegrenser.

Bergkunst er et felt innenfor kulturminnevernet som i store deler av verden aktivt knyttes til urfolk. Urfolk er deltakende i dokumentasjon, forvaltning og formidling av bergkunst. Slik sett kan man kanskje snakke om animistisk økumenikk. Bergkunst er som et verdensomspennende "språk", og i urfolksammenheng bør man kanskje forstå bergkunst inn i en animistisk sakral kontekst. Sørsamene er Norges urfolk, og har kanskje utveksling av bergkunstsymbolikk sett i lys av en animistisk anskuelse.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker. Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte

Rune Molnes
Pb. 59 Manglerud
0612 Oslo

Børge Brende
Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep
0030 Oslo

Ref. Miljøverndepartementet: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl

Oslo 25.05.2004

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til Valgerd Svarstad Hauglands meget konstruktive tilbakemelding til meg pr 21.05.2004 (ref.: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl) med kopi til Miljøverndepartementet.

Jeg henviser til min henvendelse til deg pr 04.04.2004, som jeg fremdeles betrakter som ubesvart, og forventer herved en like konstruktiv uttalelse fra deg vedrørende ovenfor nevnte sak.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte

Rune Molnes
Pb. 59 Manglerud
0612 Oslo

Snåsa kommune
Sentrum
7760 Snåsa

Ref. Miljøverndepartementet: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl

Oslo 25.05.2004

AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA. ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.

Jeg refererer herved til artikkel på NRK.no samt Kultur- og kirke departementets brev til meg pr 21.05.2004 (ref.: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl), med kopi til Snåsa kommune, vedrørende utbyggingsplanene ved Saemien Sijte på Snåsa. Utvidelsen ved Saemien Sijte, Snåsa er kostnadsberegnet til 40 millioner kroner, men det er ikke fattet endelig vedtak fra sentralt hold om bevilgning av de nødvendige midler.

Gjennom min til dels svært omfattende kartlegging av forholdende vedrørende etablering av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald, har jeg registrert en uheldig diskrepans hva gjelder utøvelsen av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst i Nord-Trøndelag. Den regionale kulturminneforvaltningen består av fylkeskommunen og Sametinget. I Nord-Trøndelag er Sametinget som forvaltningsmyndighet underkommunisert. Dette er svært uheldig, og hemmer, slik jeg ser det, en dypere forståelse av bergkunsten i Bølaeinens rike.

Jeg setter etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerbald opp mot problematikken rundt utbyggingsplanene ved Saemien Sijte, Snåsa, fordi:

Saemien Sijte, Snåsa må sees i relasjon til sørsamenes behov for et effektivt treffpunkt og ressurssted for utvikling av den sørsamiske kulturen. Saemien Sijte, Snåsa besitter funksjoner for å trekke opp et eksistensminimum og fungerer som en offentlig institusjon på samme måte som Stortinget skal være det for Norge som nasjon. Saemien Sijte, Snåsa skal være et sted for den sørsamiske fremtiden politisk sett og et sted hvor man skal klemme ut nye ideer, avgjøre viktige saker og føre politikk innad mot sørsamiske demokratiske forhold samt utad mot storsamfunnet og Stortinget, og ikke minst, ut mot resten av verdens urbefolkningsgrupper. Gjennom Saemien Sijte, Snåsa får sørsamene armslag i den nye tiden som kommer og skal være selve "hjernen" i det offentlige rom og forvaltning. Saemien Sijte, Snåsa i en utvidet, tiltenkt form vil i tillegg skape rom for grunnleggende kulturell virksomhet og være en viktig premissleverandør for konservering av den sørsamiske identitet og selvfølelse. Den nåværende fysiske bygningsmasse dekker ikke behovet sørsamene har i dag for en forsvarlig forvaltning delegert av Stortinget og Riksantikvaren, og vil heller ikke gjøre det i fremtiden. Fordi den sørsamiske forvaltningen blir ilagt større og større vekt og betydning for sørsamiske forhold fra og med i dag, men kanskje viktigere, i en pågående kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Slik jeg ser det må bevilgningen på 40 millioner kroner til utbyggingen av Saemien Sijte, Snåsa betraktes som et forskudd på den gjelden nasjonen Norge har bygget opp til det sørsamiske folk. 40 millioner kroner må ikke tolkes som almisser, snarere som tilbakebetaling av stjålet land.

De 40 millioner kronene det her er snakk om må betraktes som 1. avdrag. Neste avdrag må være at sørsamene selv får realisert deres delegerede forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst, fra et nytt, utvidet og moderne Saemien Sijte, Snåsa på en respektabel og forsvarlig måte.

Sameland er Oslos omland, men Snåsa kommune står som forvalter av en viktig del av dette omlandet. Dette omlandet må forvaltes på forsvarlig måte etter gjeldende standard til gangs både for nasjonen Norge generelt, og for sørsamene mer spesielt. En kvalitetssikret offentlig forvaltning av sørsamisk område kan kun eksekveres via en hensiktsmessig fysisk bygningssmasse – av den sørsamiske ekspertisen selv.

Jeg ber herved om en tilbakemelding fra Snåsa kommune om deres holdning i denne viktige sørsamiske forvaltningssaken, samt hva Snåsa kommune eventuelt vil foreta seg for at utvidelsesplanene til Saemien Sijte, Snåsa skal la seg realisere. Et utvidet Saemien Sijte, Snåsa vil ha potensielt stor skolepolitisk betydning og kan i beste fall bli en etterlenget generator for å styrke morsmålsundervisningen. Forskning har entydig konkludert med at man har lettere for å lære norsk hvis man er trygg på sitt eget morsmål. Sikker forvaltning av skolepolitiske saker blir kanskje det viktigste virkemiddel for det sørsamiske folks kamp for å vinne fremtiden sett i lys av fortiden.

Et annet viktig element er det sørsamiske urfolks behov for å kommunisere esoterisk kunnskap, for eksempel med urfolk i Australia og Sør-Afrika, samt behovet for å videreformidle den esoteriske kunnskapen ut til allmuen nasjonalt som internasjonalt – på tvers av alle landegrenser.

Bergkunst er et felt innenfor kulturminnevernet som i store deler av verden aktivt knyttes til urfolk. Urfolk er deltakende i dokumentasjon, forvaltning og formidling av bergkunst. Slik sett kan man kanskje snakke om animistisk økumenikk. Bergkunst er som et verdensomspennende "språk", og i urfolksammenheng bør man kanskje forstå bergkunst inn i en animistisk sakral kontekst. Sørsamene er Norges urfolk, og har kanskje utveksling av bergkunstsymbolikk sett i lys av en animistisk anskuelse.

Jeg tør minne om at jeg betrakter disse sakene av en slik viktig samfunnsmessig betydning at de bør fremlegges for allmuen. Samtlige brev i den etter hvert så omfattende korrespondansen blir å finne på min egen hjemmeside om kort tid. Heldigvis har det seg slik at det norske folk liker å følge med på hva deres folkevalgte mener i forskjellige saker.

Ubesvarte henvendelser blir purret opp på vanlig måte under dekke av forvaltningslovens § 11 2. ledd.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
 Saemien Sijte

Rune Molnes
Pb. 59 Manglerud
0612 Oslo

Erna Solberg
Kommunal- og regionaldepartementet
Pb 8112 Dep
0032 Oslo

Ref. Miljøverndepartementet: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl

Oslo 25.05.2004

**AD UTBYGGINGSPLANER SAEMIEN SIJTE, SNÅSA.
ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.**

Jeg refererer herved til Valgerd Svarstad Hauglands meget konstruktive tilbakemelding til meg pr 21.05.2004 (ref.: 2003/2761 KU/KU3 MNO:ksl) med kopi til Kommunal- og regionaldepartementet.

Jeg henviser til min henvendelse til deg pr 04.04.2004, som fremdeles står som ubesvart, og forventer herved en like konstruktiv uttalelse fra deg vedrørende ovenfor nevnte sak.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes

Kopi til: Sivilombudsmannen
Saemien Sijte



Oslo 27/5-04

Viser til korenspondanse.

Jeg har jobbet mye med saken du er oppfattet av,
og har stor sans for dine synspunkter.

Jeg vil bare gjøre oppmerksom på at
jeg ikke er underlagt forvaltningsloven!

Vi er 8 ansatte som får rundt 200 henvendelser
daglig.

[Signature]
1000 0000 000000.

Saemien Sijte
7760 Snåsa

Telefon: +47. 74 13 80 00
Telefax: +47. 74 13 80 01
Mobiletelefon: +47. 91 81 93 66
E-mail: post@saemiensijte.no
Organisasjonsnr. 970555951

Rune Molnes,
Pb 59 Manglerud,
0612 Oslo

Dok.ident.:

Dato:
28. mai 2004

Ad. diverse korrespondanse med gjenpart til Saemien Sijte

Din korrespondanse er tatt opp på styremøter, og er diskutert.

I utgangspunktet er det godt at enkeltpersoner engasjerer seg og tar opp saker, også Saemien Sijtes utbyggingsplaner.

Når det gjelder lobbyering og kontakt med stortingsrepresentanter og departementer, har vi som institusjon, og Sametinget på våre vegne, god dialog med disse, og saken går sin gang. Vi ønsker altså å ivareta vår sak selv, og på vår måte.

Vi kan ikke hindre deg i å gi ditt engasjement til kjenne, men ser helst at det skjer på andre måter, og gjennom andre kanaler.

Vi er nødt til å gjøre det kjent for dine adressater, at dine brev og henvendelser er etter ditt eget initiativ, og ikke noe som skjer i samforståelse med Saemien Sijte.

Med vennlig hilsen
Snåsa, 28. mai 2004

for
Jarle Jonassen,
Styreleder
(sign.)

Arna Haga
Arna Haga,
Daglig leder

www.men.weserfeld

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Saemien Sijte
7760 Snåsa

Oslo 01.06.2004

AD DIVERSE KORRESPONDANSE MED GJENPART TIL SAEMIEN SIJTE.

Først vil jeg rette en stor takk til Saemien Sijte for et etterlengtet og konstruktivt brev til meg pr 28.05.2004. Det finnes sikkert nok av gode grunner, men faktum er at det har vist seg ganske vanskelig for meg å få tilbakemelding fra Saemien Sijte i det store og hele i den flerårige, pågående prosessen som nå er i ferd med å endes. Hvilke beveggrunner man har til å forholde seg taus, ligger ikke innenfor mitt mandat å redegjøre for. Jeg har hele tiden seilt med flagget til topps slik at det ikke skulle være tvil om hvilken retning det bar.

Den 12.03.2000 søkte jeg Samisk kulturråd om økonomisk støtte til gjennomføringen av ekspedisjonen Gievrie Fealadimmie•. Den 07.04.2000 fikk jeg avslag fra samme. Søknaden voldte ikke særlig tvil og/eller den falt utenom gjeldende retningslinjer og praksis. I ettertid har det imidlertid gått opp for meg at det lå ganske langt utenfor gjeldende praksis å dra ut til Tjåehkere med en kurvbåt kledd med never og sydde reinsdyrskinn.

Grunnen til at jeg trekker frem dette med min ekspedisjon for noen år siden, er at det er selve grunnen til at jeg fant ut at alt ikke stemte helt vedrørende forvaltningen i Bølareinens rike. Med andre ord, jeg visste ingenting om noe som helst på forhånd, jeg fikk ikke økonomisk støtte fra Sametinget, ingen sørsamiske interesser sto bak prosjektet, og det kan kanskje noen og enhver prise seg lykkelig for i dag. Jeg, ene og alene, har stått bak og er eneansvarlig for ethvert utspill både fra min hånd og min munn. Ingen annen kan jeg klandre.

Jeg spurte ingen sørsamer *om* jeg skulle/burde bygge kurvbåten. Jeg spurte heller ingen sørsamer *om* jeg skulle/burde sette i gang korrespondansen den 07.01.2002, men jeg kan følgelig ikke fornekte sørsamisk kontakt underveis – etterpå.

Saemien Sijte refererer til meg i samme brev at de er nødt til å gjøre det kjent for mine adressater at mine henvendelser er etter mitt eget initiativ, og ikke noe som skjer i samforståelse med Saemien Sijte. Jeg trenger ikke sende kopi av dette mitt brev til andre adressater, fordi jeg sort på hvitt hele tiden har redegjort for at det *er* mitt initiativ.

Jeg ber imidlertid om kopi av brev til mine adressater utstedet av Saemien Sijte i sakens anledning. Dette for å verne om min egen integritet. Jeg forventer ikke hjelp fra utenforstående i så måte...

Avslutningsvis ønsker jeg Saemien Sijte all mulig lykke på veien mot et nytt og utvidet praktbygg fylt til randen med kraft!

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.



DET KONGELEGE
MILJØVERNDEPARTEMENT

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Deres ref

Vår ref
200401359-/ROH

Dato

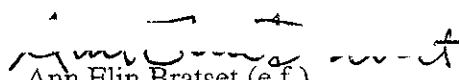
14. 06. 2004

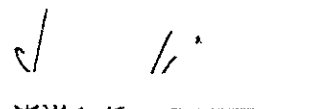
**Ad utbyggingsplaner Saemien Sijte, Snåsa. Etablering av midtnorsk
bergkunstmuseum, Lurfald**

Miljøverndepartementet viser til Deres henvendelser til miljøvernminister Børge Brende datert 12.05.04 og 25.05.04.

Departementet har merket seg Deres synspunkter i saken. Vi viser til vårt svarbrev av 06.05.04 og finner det ikke riktig å gå ytterligere inn på de problemstillingene De trekker opp, da rette vedkommende i denne saken er Sametinget og Nord-Trøndelag fylkeskommune. Vi viser for øvrig til brev fra Saemien Sijte av 28.05.04 som Miljøverndepartementet har mottatt kopi av.

Med hilsen


Ann Elin Bratset (e.f.)
ekspedisjonssjef


Ronny Henriksen
rådgiver

Kopi: Saemien Sijte, 7760 Snåsa



STATSMINISTERENS KONTOR

Rune Molnes
Postboks 59 Manglerud
0612 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

2004/00817/ABu/aa

14. juni 2004

Diverse synspunkter

Det vises til ditt brev til statsminister Kjell Magne Bondevik datert 4. april 2004.

Vi vil vise til Miljøverndepartementets brev til deg av 6. mai i år. Vi har ikke noe å legge til utover dette.

Med hilsen

Gunnar Kvassheim (e.f.)
statssekretær

Sivilombudsmannen
Statsrådgivers ombudsmann
for forvaltningen

Besøksadresse
Korsgata 8, Innbyggertollbugetta
Postadresse
Postboks 5 Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 82 83 00
Ordfør nummer 800 80 038
Telefax 22 82 83 11
post@sivilombudsmannen.no

Rune Molnes
Postboks 59
0612 OSLO

S!OM

Saknummer
2004/1467

Deres referanse

Til sakshåndtaker
Cecilie Karlson

Dato
15.06.2004

OVERSENDELSE

Det vises til tidligere korrespondanse, sist Deres brev 25. mai 2004 til Snåsa kommune, mottatt i kopi her 28. mai 2004.

Vedlagt følger til orientering gjenpart av brev til Sametinget i dag.

For ombudsmannen

Cecilie Karlson

Cecilie Karlson
rådgiver

Vedlegg

Sivilombudsmannen
Stortingets ombudsmann
for forvaltningen

Besøksadresse
Akersgata 8, inngang Tollbugata
Postadresse
Postboks 3 Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 82 8
Grønt nummer 800 80
Telefaks 22 82 8
post@sivilombudsman.no

Sametinget
Miljø- og kulturvern avdelingen

7760 SNÅSA

S | O N

<i>Vår referanse</i>	<i>Deres referanse</i>	<i>Vår saksbehandler</i>	<i>Dato</i>
2004/1467	04/789-5	Cecilie Karlson	15.06.2004

BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD-TRØNDELAG

Det vises til tidligere korrespondanse, sist deres brev 26. mars 2004 samt oversendelse av saksdokumenter hit, som ble mottatt 5. april 2004

Klageren er kommet tilbake til saken slik vedlagte kopi av brev 18. april 2004 viser. Det tas nå sikte på å avslutte saken, med mindre dere ønsker å komme med tilleggsmerknader.

For ombudsmannen

Cecilie Karlson

Cecilie Karlson
rådgiver

Vedlegg
Gjenpart: Rune Molens



FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
Juridisk avdeling

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Saksbehandler:	Dato:
	17.05.2004	2004/12062 FM-J	Cecilie Ringdal Berggrav	18.05.2004

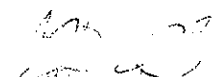
AD. UTBYGGINGSPLANER SAEMIN SIJTEM, SNÅSA

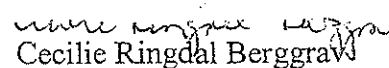
Det vises til tidligere korrespondanse, senest Deres brev av 17.05.04.

Fylkesmannen anser Stortingets presidentskap for å være rett adressat for Deres videre spørsmål.

Ytterligere henvendelser hit om saken vil ikke bli besvart.

Med hilsen


Anders Evjenth
underdirektør


Cecilie Ringdal Berggrav
rådgiver



Saemien Sijte
7760 Snåsa

Telefon: +47. 74 13 80 00
Telefax: +47. 74 13 80 01
Mobiletelefon: +47. 91 81 93 66
E-mail: post@saemiensijte.no
Organisasjonsnr. 970555951

Jon Lilletun,
Stortinget, Utenrikskomiteen,
0026 oslo

Dok.ident.:

Dato:
25. juni 2004

**Ad. diverse henvendelser fra Rune Molnes til stortingsrepresentanter og departementer,
med gjenpart til Saemien Sijte**

Saemien Sijte erfarer at ovennevnte person har henvendt seg til dere, blant annet om vår utbyggingssak.

Vi er selvsagt takknemlig for at vi har støtte i befolkningen, men ønsker å gjøre det helt klart at disse henvendelsene står helt for vedkommendes egen regning. De skjer ikke i samarbeid med oss, og vi tar avstand fra slike fremgangsmåter.

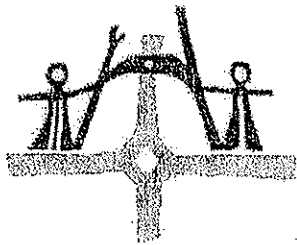
Her vedlegges kopi av vårt brev til Rune Molnes, der vi gjør dette klart for ham.

Med vennlig hilsen
Snåsa, 28. mai 2004

Jarle Jonassen,
Styreleder
(sign.)

Arna Haga,
Daglig leder

*Vi beklager at dette brevet ikke kom med
slikelydende brev ble sendt
til alle dine adressater, sammen
med vårt brev til deg.
Håper dette er tilfredsstillende
Vi takker for ønsket om
lykke på veien! 11
25/6-04, 17. juni 2004
Saemien
Sijte*



Saemien Sijte
7760 Snåsa

Telefon: +47. 74 13 80 00
Telefax: +47. 74 13 80 01
Mobiletelefon: +47. 91 81 93 66
E-mail: post@saemiensijte.no
Organisasjonsnr. 970555951

Til medlemmer og venner av Saemien Sijte

Dok.ident.:

Dato:
20. juli 2004

For 40 år siden, 29/2-1964, ble kultur- og museumsforeningen Saemien Sijte stiftet.

Fredag 15. og lørdag 16. oktober vil vi markere organisasjonens førti år.

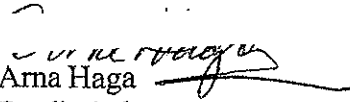
Programmet er ikke ferdig oppsatt ennå, men det blir seminar med temaene **Identitet** (med visning av filmen "Enda bilden av min pappa") og **Ressursbehov i de samiske regionene – hvem har ansvaret?** (med politikerpanel).

Vi legger ellers opp til ungdomsfest fredag 15. og festmiddag med orkester og dans lørdag 16. oktober. På grunn av vår prekære plassmangel vil arrangementene foregå på Snåsa hotell, men vi tar sikte på å holde åpent hus med kafé på Saemien Sijte lørdag formiddag.

Så sett av de to datoene på kalenderen nå, så vil programmet bli sendt ut så snart det er ferdig. Ta gjerne kontakt om det er noe du vil diskutere eller spørre om.

Buerie båeteme!
Velkommen!

Jarle Jonassen,
Styreleder
(sign)


Arna Haga
Daglig leder

Saemien Sijte
7760 Snåsa

Telefon: +47. 74 13 80 00
Telefax: +47. 74 13 80 01
Mobiletelefon: +47. 91 81 93 66
E-mail: post@saemiensijte.no
Organisasjonsnr. 970555951

Dato:
23. september 2004

Invitasjon til 40-årsmarkering

Saemien Sijte 40 år i 2004

For 40 år siden, 29/2-1964, ble kultur- og museumsforeningen Saemien Sijte stiftet, med delegater fra hele sørsameområdet, og med innsats ikke minst fra reindriftsutøvere.

Fredag 15. til søndag 17. oktober vil vi markere organisasjonens førti år.

Programmet er vedlagt her, og vi håper riktig mange finner det interessant og spennende, og tar turen til Snåsa og Saemien Sijte disse dagene.

Noen praktiske opplysninger:

Festmiddagen vil koste kr. 250,- (drikke kommer i tillegg), og vi må ha din påmelding innen mandag 11/10. Påmelding til Saemien Sijte, tlf. 74 13 80 00, eller 74 13 80 02, eller på annen måte, som angitt øverst til høyre på brevarket.

Overnatting må den enkelte besørge selv:

Snåsa hotell tar kr. 730,- for enkeltrom og 830,- for dobbeltrom med frokost. Lunsj koster kr. 200,-. Tlf. 74 15 10 57

Snåsakroa tar kr. 300,- pr rom (med sengeplass for 3 personer), og kr. 60,- for frokost.

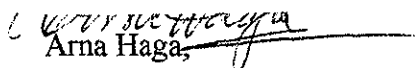
Tlf. 74 15 29 24

Ta gjerne kontakt om det er noe du vil diskutere eller spørre om.

Buerie båeteme!
Velkommen!

Mvh

Jarle Jonassen,
styreleder
(sign.)


Arna Haga,
daglig leder

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Saemien Sijte
7760 Snåsa

Oslo 11.10.04

40 ÅR MED SAEMIEN SIJTE.

Jeg blir tankefull i anledning Saemien Sijtes 40-årsmarkering, men også nysgjerrig. Ikke mest på hva som ligger bak alle disse 40 årene av historisk slit, snarere også litt ydmyk sett i forhold til hva fremtiden vil bringe med seg til dere. Mesteparten av slitet ligger nok foran dere, vil jeg tro! Samfunnet krever dere inn til margebeinet, og den største utfordringen ligger kanskje i å finne metoder for om mulig å holde hodet over vannet, blant annet ved Bølaelva. Jeg er nettopp hjemkommet fra en sykkelekspedisjon i Bølaeinens rike. Her registrerte jeg utvikling siden forrige gang jeg var der, men ingenting i retning av en sørsamisk kulturell kalibrering. Det norske flagget vaier i ensom majestet med vinden ved Bølabua. Når vil det samiske flagget slå følge?

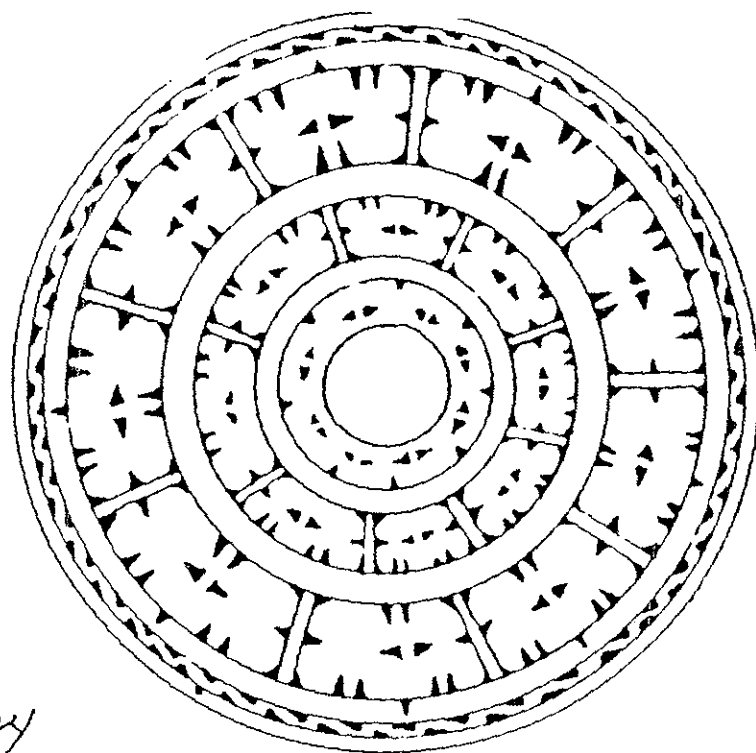
Likeledes tvinger det seg på med undring overfor avdekkingen av de store steinringene med røys i sentrum på Ytre Vikna – i området der hvor vindmølleparken er planlagt å skulle ligge. Svein Ove Granefjell har laget en grei utredning vedrørende disse fornminnene. En ting er å ha klart å definere disse, sammen med en del andre røysar i samme området, som samiske kulturminner. Noe ganske annet må det bli å våge et slag på Stiklestad? Her har man også avdekket tilsvarende steinringer, dog med en antatt steinkiste i sentrum. Dette kan være steinringer innenfor samme kulturelle kontekst, dog med steinkista som vitnesbyrd om gravlegging av person av "høyere" rang. Kanskje sørsamene var/er nærmere maktens sentrum enn tidligere antatt? Dessuten: Jeg mener å ha registrert små slags kamre i det aktuelle området Svein Ole omtaler, ikke kun mindre røysar...

For å ha lyst på de neste førti årene må man ha vyer. Spenningen det her er snakk om dreier seg om segregering, ikke integrering! Bare slik kan det sørsamiske tid-rom fylles på nytt med livgivende kraft!

Til lykke med 40-årsmarkeringen!

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.



Snäsa 4/11-04

Tusen takk for
hilsen

til 40-års markeringen
til Sammen C. & P.

Vi gjør oppmerksom på
at jubileumsheftet vårt
er til salgs for kr. 100,-.
Bestilles hos Sammen Sijte.

Med hilsen
Emma Muga.

Rune Molnes
Postboks 59 Manglerud
0612 OSLO

SOM

2004/1467

Sametinget i Nord-Trøndelag

Sametinget i Nord-Trøndelag

Dato: 03.12.2004

BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD-TRØNDELAG

Det vises til tidligere korrespondanse, sist Deres brev 17. august 2004 med vedlegg.

Saken gjelder bygging av Midtnorsk bergkunstmuseum på Lerfald i Nord-Trøndelag, og ble sist registrert som sak etter at De var på konferanse her 21. januar 2004.

Det ble etter nevnte konferanse besluttet å undersøke deler av saken nærmere med Sametinget, Miljø- og kulturvernavdelingen. I brev herfra 29. januar 2004 ble Sametinget gjort oppmerksom på Deres anførsel om at «det foreligger en forvaltningsfeil i etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald». Slik De ble oppfattet herfra, var dette Deres hovedanførsel og begrunnet i at De mente Sametinget ikke var blitt tilstrekkelig involvert i planleggingen av museet. En annen side av dette var at Stjørdal kommune, slik De ser det, ikke har den nødvendige faglige kompetansen til å kunne ta ansvar for helleristninger, bergkunst m.v. ved planleggingen. Konsekvensen av dette skulle være at sørsamenes interesser ikke blir godt nok ivaretatt. Sametinget ble på denne bakgrunn bedt om å redegjøre for sitt syn på nødvendigheten av egen deltakelse i prosjektet. Sametinget ble også spurt om det hadde andre kommentarer til klagen, herunder til anførselen om at Stjørdal kommune ikke har *myndighet* til å ta ansvar for helleristninger mv.

Sametinget svarte i brev hit 26. mars 2004. Det ble innledningsvis gitt uttrykk for at «Sametinget ser positivt på engasjement blant folk vedrørende samisk kulturminnevern» samt opplyst at Sametingets målsetting er «å verne samiske kulturminner og kulturmiljøer på en måte som bidrar til å styrke og videreføre samisk kultur». Videre ble det opplyst at «forvaltningsordningen» med delegering av myndighet etter kulturminneloven ble delegert til Sametinget ved Miljøverndepartementets brev 17. januar 2003, og at delegasjonen formelt gjelder til 31. desember 2004. Sametinget svarte videre at det er en utfordring for den samiske kulturminneforvaltningen å finne sin form og plass i et allerede godt etablert norsk fag- og forvaltningsmiljø. Sametinget opplyste at «til tross for begrensede ressurser har Sametinget de siste årene søkt å være mer deltakende i forvaltningen av bergkunsten i samiske områder».

Sametinget svarte videre:

«I henhold til forskriften om faglig ansvarsfordeling etter kulturminneloven er det fylkeskommunen og Sametinget som er forvaltningsmyndigheten for automatisk freda kulturminner, herunder også bergkunsten på Lurfald, i tillegg framkommer det av forskriften at det er en samarbeidsplikt mellom forvaltningsinstitusjonene. Den praktiske arbeidsdelingen mellom Sametinget og fylkeskommunen er i dag slik at fylkeskommunen i utgangspunktet har hovedansvaret for forvaltningen av forhistoriske kulturminner, og dermed også til å fastsette skjøtelsplaner for disse der det er ønskelig. Kulturminnemyndigheten har imidlertid anledning til å inngå avtaler med kommuner eller museer/kulturinstitusjoner om praktisk oppfølging av skjøtelsplaner. Vitenskapsmuseets rolle er i dag primært knyttet til at de er en viktig faglig instans som det er naturlig å ha med i deler av forvaltningsarbeidet.

Hva gjelder *Bergkunstmuseet - det magiske berget* på Lurfald i Stjørdal kommune i Nord-Trøndelag har Sametinget ikke blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtels- og formidlingsplaner. Sametinget er heller ikke godt kjent med hele forvaltningshistorikken for bergkunsten på Lurfald. Slik Sametinget forstår saken er Stjørdal kommune gjennom Stjørdal museum eiere av selve prosjektet med etableringen av bergkunstmuseet. Faglige støttespillere for Stjørdal museum har så langt vært Vitenskapsmuseet slik Sametinget har oppfattet saken. I brosjyren om *Bergkunstmuseet - det levende berget* utgitt av Stjørdal museum i 2002, står det imidlertid at "Lurfaldsristningene eies av Vitenskapsmuseet ved NTNU". Ifølge forvaltningsmyndigheten for kulturminner har Stjørdal kommune ingen formell myndighet for selve forvaltningen av bergkunsten på Lurfald og Lurfaldsristningene kan formelt sett heller ikke eies av Vitenskapsmuseet».

Avslutningsvis svarte Sametinget:

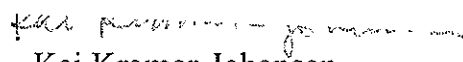
«Etablering av museer eller sentre anser ikke Sametinget å være noe vi har noe direkte på gjøre med som kulturminnemyndighet. Men selvsagt skal imidlertid ikke samisk kultur og historie underkommuniseres i forbindelse med etablering av ulike museer og sentra som berører nettopp samisk kultur. Sametinget ønsker at samisk kultur blir tatt på alvor og som en naturlig del i samfunnet, også når det gjelder bergkunst. Det er derfor et behov for videre drøftelse mellom Sametinget, de berørte fylkeskommunene og Riksantikvaren om hvordan ansvaret for skjøtsel og formidling av bergkunst skal fordeles og for hvilke behov en har for en utvikling av dette feltet».

De kom med merknader til Sametingets svar i brev hit 18. april 2004. De skrev innledningsvis at det er «en divergens mellom den forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst, som i følge Riksantikvaren...ble delegert i 1991 og den ditto forvaltningsmyndighet som Saemiedigkie henviser til i sitt brev til Sivilombudsmannen». De fremholdt at Sametinget «understøtter i sitt brev hypotesen [Deres] om at de ikke har blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtsel- og formidlingsplaner» vedrørende museet. Videre skrev De at opplysningen om at Vitenskapsmuseet ikke kan eie

Lerfald styrket Deres tro på at «det er begått en forvaltningsfeil vedrørende etableringen» av museet. De hevdet også at dette er «en indikasjon på at Stjørdal kommune selv ikke besitter den nødvendige faglige kompetanse hva gjelder probat forvaltning av bergkunst i relaterte områder». Videre tolket De Sametingets brev hit «som særdeles vel fundert, ambisiøst, modig og faglig helt på høyden av det man kan forvente fra en part med forvaltningsmyndighet for automatisk fredede kulturminner, herunder bergkunst», og hevdet at dette burde «danne et reelt grunnlag for at Stjørdal kommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Vitenskapsmuseet, NTNU skal kunne gi sin versjon av hva årsaken/-e kan være til at Sametinget ikke er har blitt involvert i utarbeidelsen av skjøtsels- og formidlingsplaner».

Den undersøkelsen som har vært gjort herfra synes å ha bidratt til å opplyse saken på en måte som jeg håper De er tilfreds med. Svaret fra Sametinget var, slik jeg oppfatter det, klargjørende på mange måter. Sametinget ble etter henvendelsen herfra oppmerksom på problemstillingen. Det ble også kjent med Deres synspunkter på hvem som skal/bør ha forvaltningsmyndigheten vedrørende etableringen av museet samt på hvem som har den faglige kompetansen for forvaltning av bergkunst.

Utover denne gjennomgangen og undersøkelsen er det lite ombudsmannen kan gjøre. Dersom det er slik at Sametinget ikke har blitt tilstrekkelig involvert ved etableringen/planleggingen av museet, er dette et forhold Sametinget selv må følge opp ovenfor kommunen, fylkeskommunen m.v. Ombudsmannens rolle er å sikre at det i den offentlige forvaltning ikke begås urett mot *den enkelte borger*. En eventuell tilsidesettelse av Sametinget som forvaltningsmyndighet er et internt forvaltningsanliggende som de involverte forvaltningsorganer selv må vurdere om, og eventuelt på hvilken måte, skal følges opp.


Kai Kramer-Johansen
fungerende ombudsmann

Gjenpart: Sametinget, Miljø- og kulturvern avdelingen

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Sivilombudsmannen
Pb 3 Sentrum
0101 Oslo

Deres ref.: 2004/1467

Oslo 12.12.2004

AD ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.

Jeg henviser til Sivilombudsmannens brev hit pr 3.12.2004.

Jeg er slettet ikke tilfreds med hvorledes Sivilombudsmannen har behandlet denne prinsipielt meget viktige saken. Den 21. januar 2004 ble det i møte besluttet å undersøke deler av saken nærmere med Saemiedigkie, Byjrese- jih kultuvrevarjelimmiengoevtse. I Sivilombudsmannens brev pr 29.1.2004 ble samme gjort oppmerksom på min anførsel om at «det foreligger en forvaltningsfeil i etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lærfald». **Dette brevet skulle visst Sivilombudsmannen aldri ha sendt! For i Sivilombudsmannens brev hit pr 3.12.2004 konkluderes det blant annet med at «Ombudsmannens rolle er å sikre at det i den offentlige forvaltning ikke begås urett mot den enkelte borger».** Denne forvaltningsmessige fremgangsmåten fremmer intet annet enn spredning av mistillit ut blant allmuen, og må ikke forbigås i stillhet. Jeg mener det blir en smule patetisk all den tid NTNU Vitenskapsmuseet, Stjørdal kommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune slipper unna uten å måtte svare skriftlig på tilsvarende henvendelsen til Saemiedigkie fra Sivilombudsmannen pr 29.1.2004, samt om disse tre partene er villige til skriftlig å komme sørsamene i møte i en mer nyansert fremstilling av bergkunsten som fenomen i Sør-Norge. Det kan vel umulig ha seg slik at denne forvaltningsmessige forordning om *urett mot den enkelte borger* har trådt i kraft etter den skriftlige henvendelsen til Saemiedigkie den 29.1.2004? Uten en tilsvarende tilbakemelding fra de andre involverte partene, vil det, etter mitt snevre syn, bli særdeles vanskelig å orientere seg i et landskap som er fragmentert nok som det er allerede. Jeg tør samtidig minne om at Saemiedigkie er med som part i Stjørdal kommunes egen konsptutredning.

Det kan virke som om Sivilombudsmannen her velger å legge hele byrden over på Saemiedigkie. Sivilombudsmannen burde således kjenne sin besøkelsestid ved å forstå hvilken håpløs problemstilling dette er. Sørsamene er den reelle minoritet i Sør-Norge, og vil ganske sikkert ikke mestre en slik tung bær alene. For å illustrere hvilke avstander mellom partene det her er snakk om, refererer jeg herved til mitt brev til Nord-Trøndelag fylkeskommune pr 20.8.2003, hvor jeg stiller meg kritisk til at det skal forefinnes et møllehjul ved Bølareinen samtidig som sørsamenes tilhørighet i området ikke er nevnt med ett eneste ord på informasjonstavlene ved Bølabua eller nede ved ristningene. Svaret Nord-Trøndelag fylkeskommune ga pr 16.1.2004 var blant annet som følger: «Til orientering kan vi opplyse om at det har vært omfattende aktivitet i området ved Bøaelva fra slutten av 1700-tallet og frem til i dag. Det er spor etter denne aktiviteten møllehjulet vitner om. Tilsvarende spor etter samenes tamreindrift finnes dessverre ikke på stedet. (Bølareinen kan neppe knyttes til tamreindriften. Til det er den for gammel og samenes tradisjon med temming av reinsflokker for ung)». Dette svaret står i grell kontrast til Saemiedigkies egen utlegning om det samme området pr 1.3.2002, som blant annet innbefatter: «Vi vet imidlertid at samene i uminnelige tider har vært et folk som har levd av jakt, fangst, sanking og fiske. I det samiske livet har rein, elg og bjørn alle spilt viktige roller på både det verdslige og åndelige planet. Det viser ikke minst de hellige ritualene som fant sted i forbindelse med begravelsen av en drept bjørn. Samene er også det folk i Skandinavia som har benyttet reinen både i forbindelse med fangsbasert reindrift og i senere tiders nomadiske tamreindrift.

Forekomsten av rein, elg og bjørn på dette helleristningsstedet [Bøla] kan man derfor se som interessante i denne sammenhengen.

Det nye funnet av en skiløper er også av en stor betydning. Samene er i mange eldre kilder ofte koblet til ski og skigåing. Innen det samiske området i Skandinavia er det funnet ca 200 eldre ski i myrer og sankemarker. Skiene ble lagt i myrer for å unngå uttørring. De fleste skiene er av en og samme type, og et 20-tall av disse har blitt ¹⁴C-datert til en periode mellom ca 1265 f.Kr. til 1700 e.Kr. Denne type ski har overlevd til inn på 1900-tallet i det sørsamiske området. Mange av skiene som er funnet har også en typisk samisk ornamentikk. I slutten av 1800-tallet var det også vanlig at polarforskere og andre eventyrere benyttet seg av samisk ekspertise i forbindelse med skigåing i polare miljøer, jf. eksempelvis Fridtjof Nansen og svensken A.E. Nordenskiöld.

Det finnes også visse likhetstrekk mellom helleristninger, ornamentikken på eldre ski og ornamentikken som finnes på samiske runebommer.

Ved informasjonen og skiltingen av Bølarein er det ikke tatt hensyn til noen av de punktene som det er blitt redegjort for her. Saemiedigkie/Sametinget ser det derfor som viktig at det samiske perspektivet synliggjøres gjennom ristningene ved Bøla, i langt høyere grad enn det er gjort til dags dato».

Nord-Trøndelag fylkeskommune vet ikke hva fangstbasert reindrift og nomadisk tamreindrift er for noe, og har således ingen forutsetning for å skulle vite forskjellene på disse driftsformene heller. Da skjønner naturligvis ikke Nord-Trøndelag fylkeskommune verdien i slike driftsformer. Nord-Trøndelag fylkeskommune klarer heller ikke å verdsette sørsamenes verdslige og åndelige tilnærming til rein, elg og bjørn i sin helhet. Konklusjonen må bli at Nord-Trøndelag fylkeskommune ikke utøver den nødvendige respekt overfor Saemiedigkie som kulturbærer, tilsynsfører for det sørsamiske urfolk og forvaltningsmyndighet for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst – som de jo i utgangspunktet er forpliktet til.

Utfallet av denne saken så langt ble som forventet, og vel så det. Sivilombudsmannen sitter igjen med skammen etter et slett juridisk håndverk i en viktig sak av nasjonal og internasjonal betydning. Hva delegering av forvaltningsmyndigheten for automatisk fredede kulturminner, herunder bergkunst angår, refererer jeg kun til den informasjonen Riksantikvaren ga til meg i sitt brev pr 25.2.2002: «Forvaltningsmyndigheten for automatisk fredete kulturminner, herunder bergkunst, ble i 1991 delegert til den regionale kulturminneforvaltningen (fylkeskommunen og Sametinget). Vi anbefaler derfor at eventuelle spørsmål til forvaltningen av helleristningene ved Snåsavatnet rettes til disse». Før enn Riksantikvaren hevder noe annet i brevs form hit, mener jeg det er fåfengt å overprøve Riksantikvaren på dette punktet. En justering fra Riksantikvarens side vil bare ytterligere understreke hvor komplett dette kaoset egentlig er i sin sammensetning.

Hvis det i det hele tatt er noe poeng lenger, kan jeg forsikre Sivilombudsmannen om at den offentlige forvaltning ikke bare har begått urett mot den enkelte borger i denne saken, snarere en blodig urett. Jeg ser herved frem til Sivilombudsmannens utspill overfor de andre tre partene i denne saken som ovenfor nevnt.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.

Kopi til: Miljøverndepartementet
Saemiedigkie, Byjrese- jih kultuvrevarjelimmiengoevtese
NTNU Vitenskapsmuseet
Nord-Trøndelag fylkeskommune
Stjørdal kommune

Næringsmiddelkontrollen
Runde 1467, 0612 Oslo
Tlf: 22 63 81

dest. adresse
Kontor 1, 0612 Oslo
Postboks 1, Sentrum, 0101 Oslo

Telefon 22 63 81
Faksnummer 22 63 81
Telefax 22 63 81
post@sl.ombudsman.no

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 OSLO

SL
OMBUDSMANNEN

2004/1467

For saken til

Cecilie Karlson

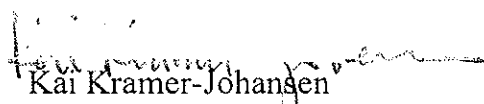
11.01.2005

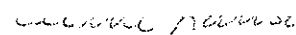
BYGGING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD-TRØNDELAG

Det vises til Deres brev 12. desember 2004.

De kommer tilbake til en sak som ble avsluttet ved brev 3. desember 2004 til Dem. Ombudsmannen har merket seg Deres synspunkter, men brevet gir ikke grunn til ytterligere herfra.

For ombudsmannen


Kai Kramer-Johansen
kontorsjef


Cecilie Karlson
rådgiver

Rune Molnes
Pb 59 Manglerud
0612 Oslo

Sivilombudsmannen
Pb 3 Sentrum
0101 Oslo

Deres ref.: 2004/1467

Oslo 20.2.2005

AD ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD.

Jeg sitter igjen med en gnagende følelse av at Sivilombudsmannen ikke har lest ett eneste ord jeg har skrevet i denne saken.

Er Sivilombudsmannen siste ankeinstans for meg hva gjelder mine påstander om forvaltningsmessige feil vedrørende etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald, eller finnes det en ankeinstans over Sivilombudsmannen?

Om så, ber jeg herved om tilbakemelding anført korrekt navn og adresse til sådan.

Med vennlig hilsen

Rune Molnes.

Rune Molnes
Postboks 59 Manglerud
0612 OSLO

SIVILOMBUDSMANNEN

I år referanse
2004/1467

Deres referanse

I år saksbehandler
Cecilie Karlson

Dato
14.03.2005

ETABLERING AV MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM PÅ LERFALD I NORD-TRØNDELAG

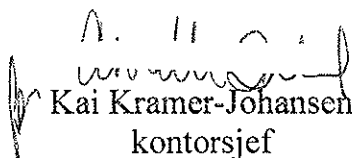
I brev 20. februar 2005, mottatt her 25. februar 2005, kommer De tilbake til en sak som ble avsluttet ved brev herfra 3. desember 2004.

De spør om Sivilombudsmannen er «siste ankeinstans for meg hva gjelder mine påstander om forvaltningsmessige feil vedrørende etableringen av Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerfald, eller finnes det en ankeinstans over Sivilombudsmannen?»

Det er viktig å skille mellom klage til et overordnet forvaltningsorgan og en "klage" til ombudsmannen. En "klage" til ombudsmannen er en *henstilling* til ombudsmannen om å sette i verk nærmere undersøkelser i saken. Ombudsmannen skal imidlertid, etter eget skjønn, avgjøre om en klage gir tilstrekkelig grunn til behandling. Det siste følger av ombudsmannsloven 22. juni 1962 § 6 fjerde ledd. Ombudsmannen er altså ikke noen «ankeinstans». Ombudsmannen uttaler bare sin mening og treffer ingen avgjørelser som kan påklages.

Ombudsmannen er ikke kjent med andre instanser, utover de departementer og andre organer som De allerede har kontaktet, De nå kan henvende Dem til.

For ombudsmannen


Kai Kramer-Johansen
kontorsjef

Cecilie Karlson
Cecilie Karlson
rådgiver

SLUTTORD

Stortingsmelding nr. 19 1995-96:

Et aktivt kulturliv utgjør en hjørnestein i ethvert samfunn. Kulturell identitet er av sentral betydning for alle nasjoners utvikling. Vern av kulturelle røtter og verdier bidrar til stabilitet og nasjonalt fellesskap. Særlig for land i en tidlig fase av nasjonal selvstendighet vil oppmerksomhet om egen kulturarv representere et viktig bidrag til fellesskapet. Kulturelle røtter og verdier i samfunnet skaper nasjonalt fellesskap og tillit til egne krefter. Kulturelt mangfold er viktig bl.a. for å underbygge bred deltakelse i samfunnslivet og derved styrke demokratiske holdninger og prosesser.

Den fysiske bygningen Midtnorsk Bergkunstmuseum, Lerefald blir etter alt å dømme et slags ikon. Når den faglige ekspertisen ved NTNU Vitenskapsmuseet, som er ansvarlig for gjennomføringen av dette prestisjeprosjektet, ikke engang kan svare på mine enkle problemstillinger, sier det seg selv at man ser seg nødt til å lokke folk via storslått arkitektur. Det tunge arkeologiske fagmiljøet i Trøndelagsfylkene må forvente å motta mange brev med terping på gamle ubesvarte spørsmål, men helst nye problemstillinger som helt av seg selv dukker frem fra Skoddeheimen – nettopp fordi så mange spørsmål fremdeles står helt åpne.

Stortingsmelding nr. 19 1995-96 omhandler sørsamene kun på ett eneste punkt: Det sørsamiske skal for enhver pris innordne seg det norske. Den Hvite Mannen har ikke begrep om sørsamenes kulturelle utvikling – eller...? Kanskje det har seg slik at Den Hvite Mannen vet bedre, og at Han velger slik tvang mot sørsamene fordi den sørsamiske indisierekken er så altfor lang?

Jeg er svanger med en ny båt denne våren. Båtbyggingen starter når den livgivende sevja gjør rognen myk og bøyelig. Den neste båten skal ha helt andre proporsjoner, inneholde langt flere "ubehagelige" elementer og forhåpentligvis bære meg mye lenger av sted enn den forrige båten gjorde. Kjære arkeologiprofessorer, tenk hvor mange nye problemstillinger dette kan avstedkomme! *Min* drøm er at dette som jeg har skrevet og fundert over døgnet rundt i et tiår bare skal være ynkelige meningsytringer sett imot det som tiden måtte bringe til meg av nye, friske tanker...



"MIDTNORSK BERGKUNSTMUSEUM, LERFALD" ANNO 2003

Kilder

Se: *I begyndelsen...* pr 23.08.03

Egne notater